

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

ในการศึกษาเรื่อง การขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการทบทวนวรรณกรรม และแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องที่ใช้ในการศึกษาวิจัย โดยมีสาระสำคัญในการนำเสนอเป็นลำดับ ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด
2. แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์
3. แนวคิดเรื่องการขายบริการทางเพศและโสเภณี
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

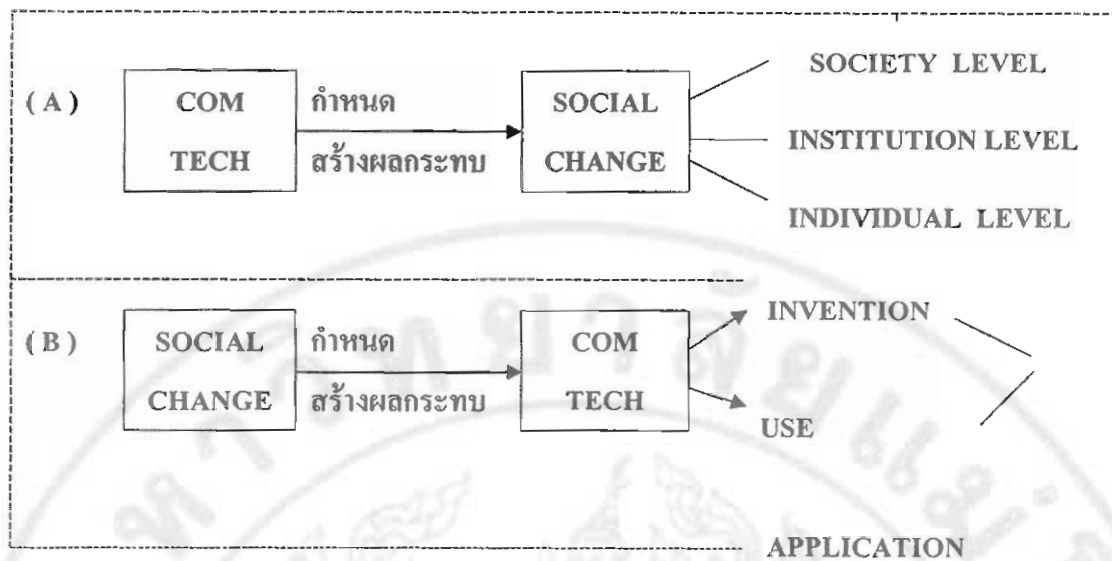
ซึ่งผู้วิจัยจะใช้แนวคิดและทฤษฎีดังกล่าว เป็นกรอบในวิเคราะห์และเป็นแนวทางในการศึกษา

แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด

ยุคนี้เราคงต้องยอมรับในความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างไว้ใจจำกัด ซึ่งส่งผลอย่างมากและสำคัญต่อการพัฒนาการสื่อสารของคนทุกคนในสังคม ทฤษฎีการสื่อสารในยุคนี้จึงต้องสร้างขึ้นจากเงื่อนไขและปัจจัยที่มีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดทิศทาง

กลุ่มแนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด จัดได้ว่าเป็นปีกหนึ่งของกลุ่มเศรษฐศาสตร์การเมืองที่สนใจวิเคราะห์พลังการผลิตในส่วนเกี่ยวข้องที่เป็นความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและเมื่อนำมาประยุกต์ใช้ในแวดวงสื่อมวลชน ก็จะหมายถึงความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารทั้งหลาย (communication technology) (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 223 – 224)

แนวทางการศึกษาเทคโนโลยีการสื่อสารกับสังคมนั้น สามารถพิจารณาได้ใน 2 มุมมอง แนวคิดในแบบแรก (a) นั้น จะตั้งคำถามว่า เมื่อเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้เปลี่ยนแปลงไป จะสร้างผลกระทบอะไรให้เกิดขึ้นกับระดับสังคม สถาบัน และปัจเจกบุคคลบ้าง แนวคิดนี้เป็นพื้นฐานของกลุ่ม technology determinism โดยแท้ เพราะมีความเชื่อว่าเทคโนโลยีเป็นตัวสาเหตุหลัก (prime mover) ในการขับเคลื่อนความเปลี่ยนแปลงให้เกิดส่วนอื่นๆ ดังแบบจำลองตามภาพ 3



ภาพ 3 แบบจำลองแนวคิดเกี่ยวกับแนวทางการศึกษาเทคโนโลยีการสื่อสารกับสังคม

แนวคิดในแบบจำลองแบบ (b) นั้น จะตั้งคำถามในทางกลับกันว่า ภายใต้เงื่อนไขของการเปลี่ยนแปลงทางสังคมอะไรบ้างที่จะเป็นตัวกำหนดแก่ความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีแบบต่างๆ แนวคิดที่สองนี้จะมองว่าเงื่อนไขสังคมนั้นจะเป็นตัวสาเหตุหลัก ส่วนการพัฒนาเทคโนโลยีนั้นจะกลายมาเป็นผลลัพธ์ ทั้งนี้หากแยกขั้นตอนของการพัฒนาเทคโนโลยีออกเป็น 2 จังหวะ คือขั้นตอนของการประดิษฐ์ค้นคว้าทดลอง ซึ่งมักเป็นงานของนักวิทยาศาสตร์หรือกลุ่มผู้รู้ผู้เชี่ยวชาญกับขั้นตอนในการนำเอาผลงานทางวิทยาศาสตร์มาใช้ในสังคมวงกว้าง ทั้งสองขั้นตอนนี้ต่างก็ถูกกำหนดมาจากการเป็น ความต้องการและกฎระเบียบของสังคม

D. McQuail (1994) ได้ประมวลคุณลักษณะเด่น ๆ ของแนวคิดทฤษฎีของกลุ่มนี้ดังนี้

1. เทคโนโลยีการสื่อสารเป็นพื้นฐานของทุกสังคม
2. เทคโนโลยีแต่ละชนิดก็จะเหมาะสมกับรูปแบบโครงสร้างสังคมแต่ละอย่าง
3. ขั้นตอนของการผลิตและการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารจะเป็นตัวนำไปให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของสังคม
4. การปฏิบัติเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีการสื่อสารในแต่ละครั้งจะทำให้เกิดการปฏิบัติเปลี่ยนแปลงสังคมตามมาเสมอ

นักทฤษฎีคนสำคัญของกลุ่มทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดแห่งสำนัก Toronto มีอยู่ 2 ท่านคือ H. Innis และ McLuhan ซึ่งถึงแม้ว่าจะสนใจอิทธิพลของเทคโนโลยีเหมือนกัน แต่ทั้งสองท่านก็มีทัศนะพื้นฐานต่อเทคโนโลยีแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง กล่าวคือ Innis มองว่าพัฒนาการที่

ก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารนั้นเป็นไปเพื่อช่วยรักษาลักษณะโครงสร้างอำนาจที่ล้าหลัง เพราะเป็นอำนาจที่รวมศูนย์อยู่ในคนกลุ่มเล็ก ๆ กลุ่มเดียว ในขณะที่ McLuhan สนใจว่า ความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารได้ช่วยขยายประสบการณ์อันจำกัดของปัจเจกบุคคลให้กว้างขวางออกไปมากขึ้นทุกที ทั้งในแง่มิติของกาละ (รวดเร็วขึ้น) และเทศะ (ไร้พรมแดนและเอาชนะระยะทางมากขึ้น) (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 248 – 249) สำหรับความสนใจเรื่องสื่อกับประสบการณ์ของมนุษย์นั้นจุดเด่นของ McLuhan อยู่ที่ เขาไม่สนใจว่า “คนเรามีประสบการณ์กับอะไร” (what we experience) แต่กลับสนใจว่า “คนเรามีประสบการณ์อย่างไร” (how we experience) หากพูดในภาษาการสื่อสารก็คือ McLuhan ไม่ได้สนใจ “เนื้อหาของข่าวสาร” (content) หากแต่สนใจ “รูปแบบของสื่อ” (form/media) ดังที่อยู่ในข้อสรุปสั้น ๆ ของเขาที่ว่า “เพียงแค่ตัวสื่อก็เป็นสารแล้ว” (medium is the message) เนื่องจาก McLuhan คิดว่า เพียงแค่การเปลี่ยนตัวสื่อเท่านั้น ก็จะสร้างผลกระทบให้เกิดการเปลี่ยนแปลงกับประสบการณ์ของมนุษย์แล้ว (กาญจนา แก้วเทพ, 2541: 230 - 238)

จากแนวคิดของ Everett Rogers ในฐานะที่เป็นนักนิเทศศาสตร์และเป็นผู้คิดกลุ่มเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดอย่างแบบอ่อน ๆ (soft technology determinism) เขามีความคิดพื้นฐานว่า “ปัจจัยด้านเทคโนโลยีการสื่อสาร บวกผสมกับปัจจัยอื่น ๆ จะรวมตัวกันเป็นสาเหตุแห่งการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ในสังคม” กล่าวคือ Rogers เห็นว่าเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญอย่างยิ่งของการเปลี่ยนแปลงสังคม แต่ทว่าปัจจัยตัวนี้ต้องทำงานร่วมไปกับปัจจัยตัวอื่น ๆ เขาได้ค้นคว้าคุณลักษณะสำคัญของสื่อใหม่ ๆ (new media) เช่น คอมพิวเตอร์ โดยเปรียบเทียบกับคุณลักษณะของรูปแบบการสื่อสารอย่างเดิม ๆ ที่มีอยู่ คือการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารมวลชนไว้ ดังตาราง 1

ตาราง 1 แสดงการเปรียบเทียบสื่อประเภทต่าง ๆ ของ E. Rogers

ลักษณะช่องทางของสื่อ	การสื่อสารแบบระหว่างบุคคล	การสื่อสารแบบใหม่ (สื่อระหว่างบุคคล ที่มีเครื่องมือช่วย)	สื่อสารมวลชน
1. การไหลของข่าวสาร	จากผู้ส่งคนเดียวสู่ผู้รับ 2 – 3 คน	จากผู้ส่งหลายคนสู่ผู้รับหลายคน	จากผู้ส่งคนเดียวสู่ผู้รับจำนวนมาก
2. ความรู้ที่แหล่งผู้ส่งมีต่อผู้รับ	ผู้ส่งมีความรู้ต่อผู้รับสารในฐานะปัจเจกคนหนึ่ง	ผู้ส่งสารมีความรู้อย่างมากต่อผู้รับสาร เนื่องจากระบบ interactivity	ผู้ส่งสารที่ทำงานอยู่ในองค์กรสื่อแทบจะไม่มีความรู้เรื่องผู้รับสารเลย

ตาราง 1 (ต่อ)

ลักษณะช่องทาง ของสื่อ	การสื่อสารแบบ ระหว่างบุคคล	การสื่อสารแบบใหม่ (สื่อระหว่างบุคคล ที่มีเครื่องมือช่วย)	สื่อสารมวลชน
3. การแบ่งประเภท ผู้รับสาร	สูงมาก (เป็นรายบุคคล)	สูงมาก (เป็นรายบุคคล)	ต่ำมาก (เพราะข่าวสาร เดียวกันจะถูกถ่ายทอดให้ ทุกคน)
4. ระดับของการ ตอบโต้ (interactivity)	สูง	สูง	ต่ำ
5. ปฏิกริยา ป้อนกลับ	มีมากและฉับพลัน	มีบ้างแต่ก็มีข้อจำกัด อาจจะฉับพลันหรือต้องรอ	มีข้อจำกัดมาก และล่าช้ามาก
6. ศักยภาพที่จะเก็บ ข่าวสาร	ต่ำ	ส่วนใหญ่จะสูงมาก	บางสื่ออาจจะต่ำ เช่น วิทยุ แต่บางสื่ออาจจะสูง เช่น หนังสือ
7. ประเภทของ เนื้อหา	เน้นหนักไปทางเรื่อง สังคม - อารมณ์	ไม่ค่อยเน้นเรื่องสังคม - อารมณ์แต่จะเน้นเรื่อง การงาน	ไม่ค่อยเน้นเรื่อง สังคม - อารมณ์
8. ลักษณะอวัจน ภาษา	มีการใช้อวัจนภาษา อย่างมาก	สื่อใหม่บางชนิดจะจัดให้มี การใช้อวัจนภาษา ค่อนข้างมาก	สื่อมวลชนประเภทที่ มองเห็นภาพจะมีการ ใช้อวัจนภาษามาก แต่ถ้าเป็น สื่อเสียงอย่างเดียวก็จะมี
9. การควบคุมการ ไหลของการสื่อสาร	ผู้สื่อสารทั้ง 2 ฝ่าย สามารถควบคุม การสื่อสารได้อย่าง เท่าเทียมกัน	ผู้สื่อสารทั้ง 2 ฝ่าย สามารถ ควบคุม การสื่อสารได้อย่าง เท่าเทียมกัน	ผู้รับสารจะไม่สามารถ ควบคุมการสื่อสารได้
10. ลักษณะความ เป็นส่วนตัว	ต่ำ	ตามปกติต่ำ	สูง

Rogers ได้ค้นคว้าคุณลักษณะของสื่อสมัยใหม่ (new media) ที่กำลังเกิดขึ้นในปัจจุบัน และชี้ให้เห็นว่าคุณลักษณะสำคัญ ๆ ของสื่อแบบใหม่จะมีผลต่อเนื่องไปถึงการเปลี่ยนแปลง ทัศนคติของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงสังคมนั้นมีอยู่ 3 ประการ

1. ลักษณะ interactivity ของสื่อ แต่เดิมนั้นคุณสมบัติที่จะตอบโต้การสื่อสารระหว่าง 2 ฝ่ายนั้น จะมีอยู่แต่เฉพาะในการสื่อสารระหว่างบุคคลแบบเผชิญหน้าเท่านั้น (face-to-face communication) หากเริ่มมีการใช้สื่อกลางแบบใดเข้ามาเกี่ยวข้อง ลักษณะ “ตอบโต้อย่างฉับพลันทันที” จะสูญหายไป แต่สื่อในสมัยใหม่ เช่น การใช้ E-mail หรือ computer - conference จะสามารถสร้างเงื่อนไขให้เกิดการตอบโต้อย่างฉับพลันทันทีอันจะทำให้มิติด้านกาลและเทศะของการสื่อสารเปลี่ยนแปลงไปมาก

2. ลักษณะ individualize/demassified แต่เดิมนั้นรูปแบบการสื่อสารแบบสื่อมวลชนจะสร้างกลุ่มผู้รับสารแบบเป็น “มวลชน” (massified) ขึ้นมา ทุกคนจะดูรายการทุก ๆ อย่าง เหมือน ๆ กันในช่วงเวลาเดียวกัน แต่นับวันความก้าวหน้าของเทคโนโลยีการสื่อสารจะทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกใช้ตามกาลและเทศะที่ตนเองต้องการได้มากขึ้น ตัวอย่างง่าย ๆ ก็เช่นเครื่องอควิสิโอเทป การดูรายการเคเบิลทีวีแบบเสียเงินที่เลือกดูรายการได้เอง (pay per view) แม้แต่ระบบการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์แบบที่ผู้เรียนเลือกเรียนด้วยตนเอง ในเวลาใดก็ได้ ณ สถานที่ไหนก็ได้ เป็นต้น

3. ลักษณะ asynchronous nature of new communication คุณลักษณะประการหนึ่งของสื่อแบบใหม่ คือ สามารถจะแบ่งแยกกันเป็นส่วน ๆ ได้ (asynchronize) โดยไม่มาเป็นกลุ่มก้อนเดียว ตัวอย่างเช่น การให้ข่าวสารจะไม่มาเป็นข่าวที่ต่อเนื่องกันยาว ๆ ที่เดียว แต่จะมาแบบแยกเป็นส่วน ๆ เช่น ข่าวสั้นทุกชั่วโมง โดยที่ผู้รับสารจะต้องมาประกอบเอาเอง ลักษณะ hardware ของคอมพิวเตอร์ก็เช่นเดียวกัน สามารถจะแยกซื้อเป็นส่วน ๆ แล้วย่อย ๆ มาประกอบ มาเพิ่มเติมภายหลังได้ นอกจากนั้นยังหมายความว่า ศักยภาพของสื่อที่สามารถจะเก็บรักษาข่าวสารข้อมูลเอาไว้ด้วย และวิธีการเก็บข่าวสารก็ยังสามารถแยกไว้ในที่ต่าง ๆ ได้ด้วย

ทางด้านกลุ่มนักคิดที่เน้นรูปแบบของเทคโนโลยีอย่าง Altheide & Snow เป็นนักนิเทศศาสตร์อีก 2 ท่าน ที่มีความสนใจในเรื่องเทคโนโลยีการสื่อสารเช่นกัน หากทว่าทั้ง 2 ท่านนี้ ให้ความสำคัญกับรูปแบบ (formats) ของการสื่อสารที่แยกย่อยออกไปเป็นหลายมิติ ดังนี้คือ

รูปแบบที่ 1: รูปแบบของผัสสะแห่งประสบการณ์ (sense of experience) อันได้แก่การวิเคราะห์ว่ารูปแบบของสื่อแต่ละชนิดจะสร้างประสบการณ์แบบใดให้แก่ผู้รับสาร (คล้ายกับแนวคิดของ McLuhan) เช่น เมื่อผู้รับสารเปิดรับฟังเสียงเพลงจากวิทยุ ประสบการณ์จากสื่อเสียงจะเป็นแบบหนึ่ง จินตนาการจากการฟังจะเป็นแบบหนึ่ง แต่เมื่อเพลงนั้นถูกนำไปร้องในรูปแบบของมิวสิกวิดีโอ รูปแบบประสบการณ์ก็จะกลายเป็นสื่อภาพและเสียงไปพร้อม ๆ กัน นอกจากนั้นผัสสะแห่งประสบการณ์ยังหมายความว่า รูปแบบของสื่อนั้นได้ดึงดูดให้ผู้รับสารเข้ามามีส่วนร่วม หรือผูกพันมากน้อยเพียงใด (involvement / participation)

รูปแบบที่ 2 รูปแบบของเนื้อหา Altheide & Snow ได้แบ่งประเภทของรูปแบบเนื้อหา (ซึ่งไม่ได้หมายความว่าเนื้อหาอะไร แต่เป็นเนื้อหาอย่างไร) เป็นแบบต่าง ๆ เช่น เป็นเนื้อหาประเภทสมจริงหรือจินตนาการ (realism / fantasy) มีความหมายหลากหลายอย่างไร (polysemy) รูปแบบของเนื้อหาเป็นแบบเปิดหรือปิด (open / closed content) กล่าวคือเปิดโอกาสให้ผู้รับได้ตีความอย่างหลากหลายหรือกำหนดความหมายที่แน่นอนเอาไว้เลย

รูปแบบที่ 3 รูปแบบการใช้รหัส ได้แก่ การวิเคราะห์รูปแบบของสื่อที่ถูกนำมาใช้ว่า ข่าวสารและความหมายที่อยู่ในสารนั้น ถูกใส่รหัสมากน้อยเพียงใด ตัวอย่างเช่น มีการใช้ภาพหรือใช้ตัวอักษรหรือใช้เสียงบรรยาย ในกรณีของการใช้ภาพ ถ้าใช้ภาพถ่ายเฉย ๆ กับการใช้ภาพถ่ายแล้วมีคำบรรยายประกอบภาพอยู่ข้างใต้ ก็หมายความว่าในกรณีหลังจะมีการใช้รหัสมากกว่ากรณีแรก เป็นต้น

รูปแบบที่ 4 รูปแบบของบริบทของการใช้สื่อ (context of use) เนื่องจากบริบทของการใช้สื่อเป็นส่วนสำคัญสำคัญของประสบการณ์ของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นมิติของกาลหรือเทศะก็ตาม เช่น การใช้สื่ออยู่ที่บ้าน (คอมพิวเตอร์) กับการใช้สื่ออยู่นอกบ้าน (การไปดูหนัง) การใช้สื่อแบบปัจเจก (อ่านหนังสือ) กับการใช้สื่อแบบกลุ่ม (ดูโทรทัศน์ร่วมกับครอบครัว) เป็นต้น ดังนั้นจึงควรสนใจบริบทของการสื่อสารในฐานะประสบการณ์แบบต่าง ๆ ของมนุษย์

รูปแบบที่ 5 รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร – ผู้รับสาร ในแง่นี้ Altheide & Snow จะสนใจว่ารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสาร – ผู้รับสาร จะเป็นแบบการสื่อสารทางเดียว (one-way communication) ซึ่งหมายความว่า ผู้ส่งจะเป็นผู้ควบคุมกระบวนการสื่อสาร หรือเป็นการสื่อสารแบบสองทาง (two-way communication) เช่น ลักษณะการตอบโต้กันได้ (interactive) ของสื่อสมัยใหม่ ซึ่งสันนิษฐานว่าบุคคล 2 ฝ่ายในกระบวนการสื่อสารจะผลัดเปลี่ยนบทบาทเป็นผู้รับและผู้ส่งพร้อมทั้งสามารถควบคุมกระบวนการสื่อสารได้ค่อนข้างเท่าเทียมกัน

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของโลกเทคโนโลยี (techno-sphere) ส่งผลกระทบถึงโลกของการสื่อสาร (info-sphere) ในขณะเดียวกันเครื่องมือสื่อสารใหม่ ๆ ก่อให้เกิดลักษณะที่เรียกว่า de-massified ขึ้นในสื่อมวลชน กล่าวคือมีลักษณะของสื่อมวลชนน้อยลงไป ผู้รับสารสามารถเลือกรับสื่อที่ตนพอใจ เป็นช่องทางในการเปิดรับข่าวสารได้มากขึ้น (น้ำทิพย์ คำภาประเสริฐ, 2543: 16-26) Alvin Toffler (1980) ยังกล่าวอีกว่าข่าวสารจะหลั่งไหลมาสู่บุคคลโดยผ่านเครื่องมือสื่อสารชนิดใหม่หลากหลายชนิด ดังนั้นมนุษย์จึงต้องพยายามปรับตัวให้ทันกับความก้าวหน้าเหล่านี้อยู่เสมอ โดยที่เทคโนโลยีการสื่อสารมีผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อปัจเจกบุคคลและสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้สามารถพิจารณาได้จากความแตกต่างด้านเวลาของการแสดงพฤติกรรมของบุคคล

บุคคลเดียวกัน ซึ่งผลต่างของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจะทำให้เห็นถึงผลกระทบซึ่งเกิดขึ้นจากการใช้สื่อเหล่านี้

ประวัติศาสตร์
ระบบเศรษฐกิจ
อักษรศาสตร์
การศึกษา
วัฒนธรรม
ศาสนา
ภูมิศาสตร์
ภูมิประเทศ
เทคโนโลยี



ระบบสังคม
แบบแผนที่สังคมปฏิบัติ
ระบบสาธารณูปโภค

ภาพ 4 แสดงองค์ประกอบของการเปลี่ยนแปลงของปัจเจกบุคคลที่เกิดจากเทคโนโลยีการสื่อสาร

จากภาพ 4 แสดงให้เห็นถึงวงล้อของการเปลี่ยนแปลง (the change wheel) จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นจากปัจจัย 2 ปัจจัยด้วยกัน คือ ปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอกประกอบด้วยประวัติศาสตร์ ระบบเศรษฐกิจ อักษรศาสตร์ การศึกษา วัฒนธรรม ศาสนา ภูมิศาสตร์ ภูมิประเทศ เทคโนโลยี ระบบสังคม แบบแผนที่สังคมปฏิบัติ และระบบสาธารณูปโภค ส่วนปัจจัยภายในตัวปัจเจกบุคคล คือ วัฒนธรรมนิยมประเพณี ซึ่งวงล้อของการเปลี่ยนแปลงนี้จะมีรูปร่างแตกต่างกันไปตามปัจจัยต่าง ๆ ที่กำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลง

นักวิชาการทางด้านการสื่อสารมองว่าผลกระทบซึ่งเกิดขึ้นจากสื่อใหม่นี้ เป็นผลซึ่งเกิดขึ้นในแต่ละปัจเจกบุคคล ดังนั้นจึงมีความซับซ้อนและแปรปรวนสูง ตามลักษณะทางประชากรศาสตร์ บุคลิกภาพ และพฤติกรรมในการเปิดรับสื่อ จึงทำให้การศึกษาในเรื่องผลกระทบของสื่อใหม่ไม่สามารถทำการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร นักวิชาการจำนวนมากได้ลงความเห็นว่สื่อใหม่นี้เป็นส่วนหนึ่งในสาเหตุสำคัญของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม และกลุ่มเป้าหมายที่ให้ความสนใจในการศึกษา คือ กลุ่มของเด็กและเยาวชน ทั้งนี้เนื่องจากเป็นกลุ่มที่ยอมรับและใช้สื่อใหม่ในอัตราที่สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ จึงย่อมเกิดผลกระทบโดยตรงต่อกลุ่มนี้ก่อนกลุ่มอื่น ๆ อย่างที่นักวิจัยเคยพบว่าผลกระทบของโทรทัศน์และคอมพิวเตอร์จะเกิดขึ้นกับกลุ่มเยาวชนมากกว่าผู้ใหญ่

สำหรับผลกระทบของเทคโนโลยีการสื่อสารรูปแบบใหม่ นักวิชาการทางสังคมศาสตร์มีความเห็นว่า เทคโนโลยีการสื่อสารได้ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม และได้ให้ทัศนะว่า การแพร่กระจายของเทคโนโลยีการสื่อสาร คือ การพัฒนาและการแพร่กระจายของเทคโนโลยีทางสังคม (social technology) ด้วย เนื่องจากในระบบสังคมประกอบไปด้วยปัจเจกบุคคลที่มีการสื่อสารทางข้อมูลตลอดเวลา บางครั้งการเปลี่ยนแปลงอาจเกิดขึ้นโดยคนในสังคมไม่ทันรู้ตัว หรืออาจเห็นไม่เด่นชัดในระยะเวลาอันใกล้ แต่บางเทคโนโลยีก็สามารถเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงได้อย่างรวดเร็ว เช่น การใช้โทรศัพท์มือถือและวิทยุระบบติดตามตัวของคนในสังคมปัจจุบัน อาจเรียกได้ว่าเทคโนโลยีการสื่อสารสามารถสร้างให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิด การสร้างองค์กรทางสังคม และพฤติกรรมการใช้เวลาว่างของคนในสังคมด้วย

จากรายงานวิจัยผลการยอมรับนวัตกรรม ของ William Dutton and others (1985 อ้างใน น้ำทิพย์ สำเภาประเสริฐ, 2543: 25) พบว่า ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลใช้คอมพิวเตอร์ในการเล่นคอมพิวเตอร์ถึงหนึ่งในสามของเวลาว่าง และสองในสามใช้ในกระบวนการทางด้านข้อมูล นอกจากนี้ยังพบว่าอาการติดคอมพิวเตอร์ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว ผู้ใช้คอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลไม่ค่อยเต็มใจรับประทานอาหารหรือนอนซึ่งอาจเรียกได้ว่าเป็นโรค computerholics ซึ่งทำให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างพ่อแม่กับลูกอยู่เสมอ สำหรับผู้ที่ใช้คอมพิวเตอร์มักได้รับรายงานว่าเป็นผู้พักผ่อนน้อย เพราะมีแต่ใช้เวลาในการเล่นคอมพิวเตอร์

ในการวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลง พบว่าการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นในปัจเจกบุคคลและในระบบสังคม เป็นผลมาจากการยอมรับหรือการปฏิเสธนวัตกรรมนั่นเอง สามารถแบ่งผลกระทบจากเทคโนโลยีการสื่อสารรูปแบบใหม่ได้เป็น 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 ผลกระทบที่ต้องการให้เกิด (desirable impacts) เป็นผลกระทบตามหน้าที่ของนวัตกรรมที่มีต่อบุคคลหรือต่อสังคม ผลกระทบนี้จะเป็นประโยชน์ต่อบุคคลและสังคม สำหรับผลกระทบที่ไม่ต้องการให้เกิดขึ้น (undesirable impacts) เป็นผลกระทบจากนวัตกรรมที่อาจก่อให้เกิดโทษต่อบุคคลและสังคม

ประเภทที่ 2 ผลกระทบทางตรง (direct impacts) เป็นการเปลี่ยนแปลงของบุคคลหรือสังคมซึ่งเกิดขึ้นในทันทีเมื่อยอมรับนวัตกรรมนั้น สำหรับผลกระทบทางอ้อม (indirect impacts) เป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดจากผลกระทบของผลกระทบทางตรง

ประเภทที่ 3 ผลกระทบที่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (anticipated impacts) คือการเปลี่ยนแปลงอันเกิดจากนวัตกรรมซึ่งรู้ได้ว่าจะเกิดต่อสมาชิกในสังคม ส่วนผลกระทบที่ไม่คาดการณ์ไว้ล่วงหน้า (unanticipated impacts) เป็นการเปลี่ยนแปลงซึ่งเกิดขึ้นโดยไม่สามารถรู้ล่วงหน้าได้

นอกจากนี้ Jarice Hanson and Uma Narula (1990) ยังพิจารณาถึงผลกระทบของเทคโนโลยีที่มีต่อสังคมไว้ได้ดังนี้

1. ผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคมในประเด็นของคุณภาพชีวิต ความสัมพันธ์ในครอบครัว กิจกรรมในครอบครัว ความสัมพันธ์ทางสังคม ความพึงพอใจในบทบาททางเพศ การเติบโตทางด้านความรู้ การใช้เวลา ค่านิยม และพฤติกรรมการค้าหาข่าวสาร
2. ผลกระทบต่อระบบสังคมโดยการเพิ่มและลดช่องว่างของการสื่อสาร ระหว่างผู้ที่เปิดรับข่าวสารมากกับผู้ที่เปิดรับข่าวสารน้อย กิจกรรมชุมชน ความสนใจของคนในสังคมเปลี่ยนแปลงไป
3. ผลกระทบต่อการจัดการ การเข้าถึงและการมีส่วนร่วมในระบบการสื่อสารที่มีอยู่เดิม

จากแนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด จะเห็นได้ว่าการสื่อสารบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของมนุษย์ ด้วยลักษณะ interactive ของสื่อคอมพิวเตอร์ ที่สามารถตอบโต้กันได้อย่างฉับพลันทันที โดยเลือกใช้ตามกาลและเทศะที่ตนเองต้องการได้มากขึ้น ซึ่งพบว่ามีผู้เข้าไปใช้งานห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการซื้อขายบริการทางเพศ เนื่องจากผู้ซื้อและผู้ขายจะอยู่ที่ใดก็ได้ ไม่ว่าจะเป็นที่บ้าน ร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ หรือที่ทำงาน และสามารถเข้าไปใช้บริการได้ตลอด 24 ชั่วโมง เพียงเข้าไปสนทนาในห้องสนทนาทางเพศ แล้วเลือกหาตามความประสงค์ของตน นอกจากนี้ยังสามารถขอรูปภาพก่อนตกลงใจได้ด้วย ทำให้การเข้าถึงการซื้อขายบริการทางเพศทำได้ง่ายขึ้นกว่าเดิม ที่ต้องออกไปหาซื้อตามสถานบริการ หรือต้องไปยืนรอลูกค้าตามคลับบาร์ หรือรอรับงานผ่านเอเจนต์ และกลัวคนรู้จักพบเห็น จึงเป็นช่องทางสำคัญสำหรับกลุ่มของคนที่ไม่ชอบเปิดเผยตัวเอง และผู้ที่ต้องการรักษาสถานภาพทางสังคม เช่น นักเรียนนักศึกษา หรือคนอื่น ๆ ซึ่งมีฐานะทางสังคมเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป หากออกไปซื้อหรือขายบริการตามสถานบริการทั่วไปก็อาจพบคนรู้จักนำมาซึ่งความเสียหายต่อชื่อเสียงตนเองได้ ดังนั้นจึงนำกรอบแนวคิดนี้มาใช้ในการศึกษารูปแบบและวิธีการขายบริการทางเพศ ปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

แนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์

ปัจจุบันเรากำลังมาถึงจุดเปลี่ยนแปลงที่สำคัญอีกครั้งหนึ่งของประวัติศาสตร์การสื่อสารมวลชน ซึ่งเป็นผลมาจากการพัฒนาของเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ ที่ได้ดำเนินต่อเนื่อง

มาตลอดระยะเวลา ทำให้เกิดการหลอมรวมกันระหว่างสมรรถนะของคอมพิวเตอร์ ประสานเข้ากับเทคโนโลยีการสื่อสาร จนทำให้เกิดการสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขึ้น เป็นช่องทางการสื่อสารใหม่ที่กำลังก้าวเข้ามามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน และทำให้รูปแบบการสื่อสารมวลชนดั้งเดิมเปลี่ยนแปลงไป (กิตติพงศ์ ไทยเจริญ, 2541: 24)

การสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ หรือ CMC (computer - mediated communication) เกิดขึ้นในช่วงปี 1970s และ 1980s โดยเริ่มต้นจากระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ (computer networking) ถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารกันระหว่างบุคคล หรือกลุ่มบุคคลต่าง ๆ เป็นระบบการสื่อสารข้อมูลที่เป็น ข้อความ ภาพ สัญลักษณ์ และเสียง ระหว่างคอมพิวเตอร์เครื่องหนึ่งไปสู่คอมพิวเตอร์อีกเครื่องหนึ่งหรือหลาย ๆ เครื่อง โดยใช้สื่อคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมต่อกับระบบโทรคมนาคม เช่น โทรศัพท์ เคเบิลใยแก้วหรือดาวเทียม เป็นสื่อกลาง ตามแนวคิดของ Santoro (1994) ที่ให้คำนิยามของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ไว้ว่า เป็นบริการที่อำนวยความสะดวกทางการสื่อสารให้กับบุคคลหรือกลุ่มบุคคลโดยตรงและการสื่อสารในรูปแบบนี้ เครื่องคอมพิวเตอร์จะเป็นตัวกลางของการสื่อสารของมนุษย์ (human communication) เช่นเดียวกับเครือข่ายโทรศัพท์ที่เรามักใช้กันอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งคล้ายกันกับแนวคิดของ Chesebro & Bonsall (1989) ที่ระบุว่า สิ่งสำคัญของการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ก็คือ “การส่งผ่านข้อมูลข่าวสาร” เนื่องจากเป็นระบบที่เครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลสามารถสื่อสารเชื่อมต่อไปยังคอมพิวเตอร์อื่น ๆ ได้ (วลักษณ์กมล เอี่ยมวิวัฒน์กิจ, 2541: 31) ขณะที่ Joseph B. Walther (1992) ได้ให้ความหมายของ CMC เอาไว้กว้าง ๆ ว่า คือการประชุมโดยอาศัยคอมพิวเตอร์ (computer conferencing) และการใช้ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (electronic mail) ซึ่งเกิดขึ้นและดำเนินไปในเวลาเดียวกัน (synchronous) หรือต่างเวลากัน (asynchronous) โดยที่ผู้ส่งสารใส่รหัส (encode) ลงไปในเนื้อหาสาร (text messages) ซึ่งจะถูกถ่ายทอด (relayed) จากคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสาร ไปสู่คอมพิวเตอร์ของผู้รับสาร โดยมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์เป็นองค์ประกอบสำคัญที่ขาดไม่ได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบเชื่อมโยงระหว่างคอมพิวเตอร์ของผู้ส่งสารและผู้รับสารที่จะทำหน้าที่เป็นสะพานลำเลียงสารที่ถูกใส่รหัส (กิตติ กันภัย, 2543: 101)

โดยในระยะแรก เครือข่ายคอมพิวเตอร์แพร่หลายเป็นสังคมเล็ก ๆ ในรูปแบบของศูนย์ BBS (bulletin board system) ซึ่งเป็นศูนย์คอมพิวเตอร์อิสระ ที่บริการสมาชิกให้สื่อสารกันได้ผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ และกระดานข่าวสาธารณะ ต่อมา มีลักษณะทางสังคมขนาดใหญ่ที่ชัดเจนขึ้นเมื่อเกิดเครือข่ายสาธารณะที่กว้างที่สุดอย่างอินเทอร์เน็ตที่ครอบคลุมทั่วโลก (พีระ ถั่วลม, 2542: 6) อินเทอร์เน็ตได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในฐานะเป็นสื่อมวลชนประเภทหนึ่ง โดยช่องทางการสื่อสารในยุคต้น ๆ เป็นไปเพื่อจุดประสงค์ทางการทหารและการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันอินเทอร์เน็ตเข้าถึงทุกคนได้ด้วยคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โมเด็ม และมีค่าใช้จ่ายในการใช้บริการที่

ไม่สูงนัก จึงนับได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นช่องทาง (channel) หรือตัวนำสาร (carrier) ที่มีศักยภาพในการสื่อสาร (potential medium) อีกชนิดหนึ่ง โดยเฉพาะความสามารถในการสร้างปฏิสัมพันธ์ในกระบวนการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งถือเป็นศักยภาพของสื่อรูปแบบใหม่ที่ยังไม่ปรากฏในสื่ออื่นๆ ซึ่งการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ตไม่ถือว่าการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือการสื่อสารมวลชน แต่ถือว่าเป็น “สื่อผสม” (hybrid medium) ซึ่งรวมเอาคุณสมบัติในการสื่อสารระหว่างบุคคลและการสื่อสารมวลชนไว้ด้วยกัน (เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์, 2539: 17)

ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ต มีทั้งที่เป็นการเข้าถึงข้อมูลและการสื่อสาร โดยการเข้าถึงข้อมูลส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลที่สามารถสืบค้นได้ด้วยระบบ world wide web (www) ซึ่งเชื่อมโยงข้อมูลด้วยระบบ hypertext สามารถรับข้อมูลทั้งในลักษณะมัลติมีเดียหรือไฟล์ได้ รวมถึงผู้ใช้สามารถสืบค้นข้อมูลจากฐานข้อมูลที่มีบริการอยู่ในอินเทอร์เน็ตหรือสืบค้นในลักษณะกลุ่มเว็บ (web ring) อันเป็นการรวมตัวกันของเว็บที่มีลักษณะใกล้เคียงกัน เพื่อเพิ่มศักยภาพการเชื่อมโยงข้อมูลให้เป็นระบบระเบียบเป็นกลุ่มเป็นก้อน สำหรับการสื่อสารภายในอินเทอร์เน็ตนั้น มีทั้งที่เป็นแบบส่วนตัว (private) และแบบมวลชน (public) โดยแบบส่วนตัวประกอบด้วย จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) และการสื่อสารออนไลน์ผ่านระบบ private chat หรือ Internet Phone ซึ่งคู่สนทนาสามารถตอบโต้กันได้ในรูปแบบของ text หรือเสียงแบบทันทีทันใด (real time) ส่วนการสื่อสารแบบมวลชน ประกอบด้วย public chat ที่อยู่ในลักษณะของการประชุมกลุ่มที่สื่อสารแบบทันทีทันใด การสื่อสารในรูปของกลุ่มจดหมาย (mailing list) และการสื่อสารที่อยู่ในรูปของ BBS หรือกลุ่ม news group มีลักษณะเหมือนการตีพิมพ์ในบอร์ดสาธารณะ (กระดานข่าวอิเล็กทรอนิกส์) โดยบุคคลที่ใช้งานอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงและใช้งานสื่อสารในกลุ่มที่สนใจได้ ซึ่งลักษณะนี้จะทำงานคล้ายกับสื่อมวลชนที่มีการเผยแพร่ข่าวและความคิดเห็นสู่มวลชน แต่ที่ต่างกันอย่างมากก็คือสื่อประเภทนี้เป็นสื่อสองทางที่ผู้ใช้แต่ละคนสามารถรับสารและตอบโต้กันได้ ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์กันเป็นวงกว้างในลักษณะมวลชน โดยปฏิสัมพันธ์ที่เป็นสองทางดังกล่าวไม่จำเป็นว่าผู้ส่งกับผู้รับจะต้องเข้ามาใช้งานในเวลาเดียวกัน ไม่จำกัดว่าใครเป็นผู้รับสาร และผู้ใช้ทุกคนที่สามารถเข้าถึงกระดานข่าวได้ มีสิทธิในการส่งข้อความลงสื่อประเภทนี้ เป็นสื่อสองทางที่เกิดจากลักษณะเฉพาะตัวของสื่อไม่เหมือนกับสื่อมวลชนที่เป็นวิทยุและโทรทัศน์ที่จะเป็นสื่อสองทางขึ้นมาได้ ด้วยการปรับปรุงทางกระบวนการหรือเพิ่มเครื่องมือสื่อสารอื่นๆ เช่น โทรศัพท์ โทรสาร หรือส่งจดหมายเข้ามาประกอบด้วย (พีระ ลีวลม, 2542: 6 - 7)

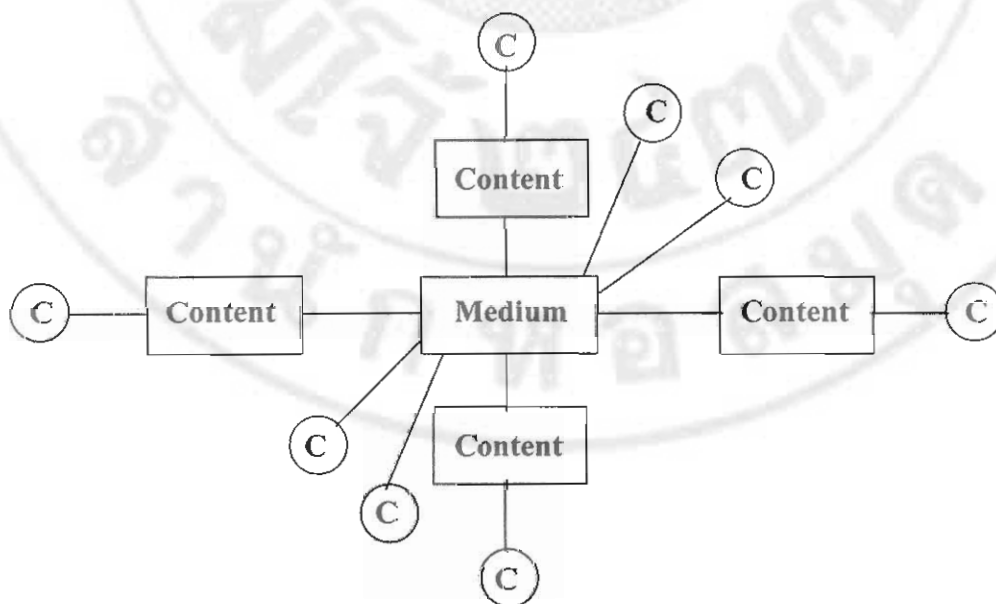
Donna L. Hoffman & Thomas P. Novak (1995 อ้างในเพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์, 2539: 17) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า อินเทอร์เน็ต นับได้ว่าเป็นช่องทางสำคัญสำหรับตัวสารที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ขึ้น ในการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ซึ่งเป็นการปฏิสัมพันธ์กับเครื่อง

คอมพิวเตอร์มากกว่าที่จะใช้คอมพิวเตอร์เป็นช่องทางในการสร้างปฏิสัมพันธ์ ดังแบบจำลองต่อไปนี้



ภาพ 5 แบบจำลองแสดงช่องทางการสร้างปฏิสัมพันธ์กับเครื่องคอมพิวเตอร์

ความสัมพันธ์จากการสื่อสารในเบื้องต้น ไม่ได้เกิดขึ้นระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร แต่เกิดขึ้นจากสภาพบรรยากาศการสื่อสารผ่านตัวกลาง (computer mediated environment) ที่ผู้ส่งสารและผู้รับสารมีปฏิสัมพันธ์กัน ผู้รับสารอาจกลายเป็นผู้ส่งสารได้ เนื่องจากการปฏิสัมพันธ์ที่เกิดจากการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารระหว่างกัน ในมุมมองนี้ข้อมูลข่าวสารไม่ได้ถูกส่งผ่านจากผู้ส่งสารไปยังผู้รับสารเท่านั้น แต่เป็นการส่งผ่านตัวกลางในการสื่อสาร ซึ่งเป็นตัวกำหนดให้เกิดกระบวนการสื่อสารอย่างแท้จริง ดังนั้นเมื่อเกิดการปฏิสัมพันธ์ขึ้น ผู้สื่อสารจะรับรู้บรรยากาศในการสื่อสารผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ดังแบบจำลองการสื่อสารแบบ many – to – many in computer mediated environment



ภาพ 6 แบบจำลองการสื่อสารแบบ Many-to-Many in Computer Mediated Environment

จากแบบจำลองนี้ พบว่าผู้รับสารทางอินเทอร์เน็ต สามารถเปลี่ยนสถานะไปเป็นผู้ส่งสารได้ไม่ยาก ซึ่งแตกต่างจากการสื่อสารแบบมวลชนที่การเข้าถึงสื่อทำได้ไม่สะดวก เพราะถูกควบคุมโดยผู้ทรงสาร ข้อมูลข่าวสารที่เผยแพร่บนอินเทอร์เน็ตบางส่วนจึงอาจขาดคุณภาพ เนื่องจากขาดการตรวจสอบที่รัดกุม เช่น ข้อความหลอกลวงหรือโฆษณาชวนเชื่อ รวมทั้งการสร้างกระแสของเหตุการณ์ใด ๆ นอกจากนี้ Hoffman และ Novak (อ้างใน เพ็ญทิพย์ จิรพินนุสรณ์, 2539: 24) ยังพบว่าสื่ออินเทอร์เน็ตมีคุณลักษณะการสื่อสารแบบแสวงหาข้อมูลตามความสนใจของผู้ใช้ (information pull) ซึ่งต่างจากสื่อสารมวลชนประเภทอื่น ๆ ที่เป็นการสื่อสารแบบผลักดันข้อมูลออกสู่ผู้รับ (information push) ทั้งนี้เป็นเพราะอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ควบคุมโดยผู้ใช่มากกว่าเป็นสื่อที่ควบคุมโดยผู้ส่งสาร นั่นหมายความว่าผู้ใช้สามารถที่จะเลือกรับข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการเปิดรับหรือเลือกปฏิเสธข้อมูลที่เห็นว่าไม่น่าสนใจได้อย่างสะดวก และหากผู้รับสารมีความสนใจเป็นพิเศษต่อข้อมูลข่าวสารเรื่องใด ๆ ก็สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ส่งสารเพื่อขอหรือเพิ่มเติมข้อมูลตลอดจนสามารถเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือร่วมแสดงความคิดเห็นได้ด้วย โดยอาศัยจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) หรือโปรแกรมสนทนาผ่านอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการติดต่อ

การสนทนาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตหรือที่เรียกสั้น ๆ ว่า แชต (chat) กำลังเป็นปรากฏการณ์การสื่อสารผ่านสื่อคอมพิวเตอร์ในรูปแบบใหม่ที่กำลังได้รับความนิยมอย่างมากในขณะนี้ มีลักษณะคล้ายกับการพูดคุยทางโทรศัพท์ แต่เปลี่ยนจากการสนทนาโดยใช้เสียงมาเป็นการพิมพ์ข้อความโต้ตอบกัน ผ่านคีย์บอร์ดและจอคอมพิวเตอร์ ซึ่งสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในเวลาเดียวกัน (real time) แบบฉับพลันทันที (interactive) โดยผู้สนทนาสามารถเลือกสนทนากับใครก็ได้แบบไม่จำกัดจำนวน จะสนทนาแบบเป็นส่วนตัว หรือจะเลือกสนทนาแบบกลุ่มในห้องสนทนา รวมทั้งได้ โดยไม่ว่าผู้สนทนาจะอยู่ที่ใดบนโลก ก็สามารถติดต่อสื่อสารกันได้ในเวลาเพียงเสี้ยววินาที เหมือนกับการย่อโลกไว้ภายในฝ่ามือ โดยการสนทนาผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เริ่มต้นในปี 1988 โดย Jarkko Oikarinen แห่งมหาวิทยาลัย Oulu ประเทศฟินแลนด์ เป็นผู้เขียนต้นแบบของโปรแกรมสนทนา internet relay chat (IRC) ขึ้น และได้นำโปรแกรมนี้เผยแพร่ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ต่อมาโปรแกรม chat ได้ถูกพัฒนาให้สามารถติดต่อสื่อสารข้ามประเทศได้ และแพร่หลายไปยังประเทศออสเตรเลีย สหรัฐอเมริกา อิตาลี อิสราเอล และเกาหลี ด้วยลักษณะพิเศษของโปรแกรมนี้นี้คือ ผู้สื่อสารสามารถติดต่อรับส่งข่าวสารได้หลายทิศทางพร้อม ๆ กัน (multi - user synchronous communications system) โดยสามารถจะติดต่อกับบุคคลใด หรือกลุ่มบุคคลใดก็ได้ตามความต้องการ (อ้างใน สุนิสา ทดลา, 2542: 5) ทำให้โปรแกรม IRC ได้รับความนิยมอย่างแพร่หลายมาจนถึงปัจจุบัน และมีผู้พัฒนาโปรแกรมสนทนาในรูปแบบต่าง ๆ ขึ้นอีกมากมาย เช่น โปรแกรม Pirch98 mIRC Comic Chat MsChat ICQ Microsoft Netmeeting 3.01 เป็นต้น

ต่อมาได้มีการพัฒนานำโปรแกรมสนทนาไปบรรจุไว้ในเว็บไซต์ต่าง ๆ โดยสร้างเป็นห้องสนทนาขึ้น เพื่อให้ผู้เข้าใช้งานเว็บไซต์นั้นได้ใช้ในการติดต่อสื่อสารกัน โดยโปรแกรมสนทนาส่วนใหญ่จะมีลักษณะการใช้งานคล้ายกันคือการพิมพ์ข้อความโต้ตอบกันไปมานั่นเอง

การสื่อสารในรูปแบบนี้ ทำให้ผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถติดต่อถึงกันได้หลายทาง (multi – user – dimension) และสามารถติดต่อถึงกันได้อย่างทันทีทันใด จากลักษณะในการสื่อสารในโลกของ Cyberspace ที่สมาชิกมีการปฏิสัมพันธ์กัน และมีการเกี่ยวข้องกัน ทำให้เกิดเป็นชุมชนเสมือนขึ้น ที่มีการสื่อสารกันผ่านตัวกลางคอมพิวเตอร์ ซึ่งปรากฏว่ามีสภาพแวดล้อมในการสื่อสารแบบใหม่ ดังนี้ (อ้างใน สุนิสา ทดลา, 2542: 27 – 29)

1. สภาพไร้การขัดขวางและควบคุม (disinhibition) ในการสื่อสารแบบ CMC นั้นสามารถแสดงความเป็นปัจเจกอย่างอิสระมากกว่าในชีวิตจริง รวมทั้งไม่มีขอบเขตในการสร้างความหมาย (deconstructing boundaries) อีกทั้งการสื่อสารแบบ CMC จะไม่สามารถเห็นภาษากายและโชนเสียง ซึ่งเป็นรายละเอียดในการแสดงพฤติกรรมทางการสื่อสารเบื้องต้น รวมทั้งไม่สามารถเห็นคนที่ติดต่อสื่อสารกัน ไม่รู้จักผู้ที่สื่อสารด้วย (anonymity)

จากประเด็นของการสื่อสารที่ไม่สามารถรู้จักผู้ที่เรติดต่อสื่อสารด้วย ว่าเป็นใครมาจากที่ไหน มีตัวตนจริงหรือไม่นั้น ทำให้เกิดรูปแบบใหม่ในการสื่อสารดังนี้

2. การเปลี่ยนเพศในรูปแบบการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ (gender swapping) จากรูปแบบการสื่อสารที่ไม่รู้ผู้กระทำ ทำให้ผู้ส่งสารสามารถเปลี่ยนแปลงสถานภาพทางด้านเพศในความเป็นตัวตนของตัวเองในการสื่อสารได้ และจากการวิจัยของ Curtis (1991); Serpentelli (1992); Rheingold (1993); Kennedy (1994); Penkoff (1994); Reid (1994) พบว่า มีการเปลี่ยนเพศไปในทางตรงกันข้ามกับความเป็นจริงในการสื่อสารแบบ CMC นอกจากนี้ยังพบว่าผู้ชายจะมีการเปลี่ยนแปลงเป็นเพศตรงข้ามในการสื่อสารแบบนี้มากกว่าผู้หญิง Serpentelli (1992)

3. ความเป็นตัวตนที่หลากหลายรูปแบบ (multiple identities) ในการสื่อสารแบบ CMC เปิดโอกาสให้คนไม่ต้องเปิดเผยตัวเองมากนัก ไม่ว่าจะเป็นเพศ อายุ การศึกษา เนื่องจากไม่สามารถเห็นหน้ากันได้ ทำให้คนสามารถปลอมตัว (fictitious) และหลอกลวง (deception) ได้ ซึ่งเป็นธรรมชาติของมนุษย์เราที่อยู่ในสถานภาพที่ผู้อื่นไม่รู้จักสถานภาพของตนเอง ก็อยากจะเล่นบทบาทที่ในชีวิตจริงไม่สามารถเป็นได้ หรือมีความสุขสนุกสนานเพื่อฝัน ในการที่จะกำหนดความเป็นตัวตนในรูปแบบต่าง ๆ ทำให้เกิดจินตนาการ (fantasy) ในการสื่อสารแบบ CMC ในชุมชนจำลองขึ้น

จะเห็นได้ว่าลักษณะการสื่อสารแบบ CMC ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารแบบไม่มีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุด มีการขยายขอบเขตได้ และสามารถติดต่อกับผู้สื่อสารได้มากกว่าหนึ่งคน ทำให้ไม่มี

ข้อจำกัดจำนวนคนที่เข้าร่วมในการสื่อสาร โดยเราไม่สามารถรู้ว่าผู้ที่สื่อสารกับเราเป็นใคร จะเห็นได้ว่ามีลักษณะการสื่อสารที่เป็นรูปแบบเฉพาะตัว ซึ่งเราจะเห็นเรื่องดังกล่าวในการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่แสดงพฤติกรรมตรงกันข้ามกับความเป็นจริงได้ และยังทำให้ผู้สื่อสารสามารถสร้างจินตนาการได้ (Serpentelli, 1992; Excoabar, 1994) ในโลกจำลอง (virtual world) รวมทั้งมีกิจกรรมและบทสนทนาที่หลากหลาย

สำหรับเงื่อนไขสำคัญที่สุดของความเป็นสังคม อยู่ที่ความสามารถ “ปฏิสัมพันธ์” (interactivity) ระหว่างกัน ได้มีการศึกษาวิจัยเรื่องนี้ขึ้น โดย Rafaeli & Sudweek (1997) พบว่าการเกิดกลุ่มสังคมที่สื่อผ่านคอมพิวเตอร์ เกี่ยวข้องกับปริมาณของปฏิสัมพันธ์ในลักษณะที่คล้ายกับปฏิสัมพันธ์แบบเผชิญหน้า ที่เป็นลักษณะการสื่อสารที่ส่งเสริมให้เกิดความเป็นกลุ่มหรือความเป็นชุมชน ถึงแม้ว่ากระบวนการปฏิสัมพันธ์หลักจะเป็นแบบตัวอักษร แต่หากถือว่าการสื่อสารแบบใช้เสียงผ่านโทรศัพท์เป็นการสื่อสารแบบเผชิญหน้า โดยยึดหลักของการมีปฏิสัมพันธ์จากการฟังและพูดในเรื่องที่ต่อเนื่องกันแล้ว หลักการนี้ย่อมใช้ได้กับการสื่อแบบตัวอักษรเช่นเดียวกัน ในลักษณะของการอ่านและพิมพ์ในเรื่องที่ต่อเนื่องกัน โดยถือเป็นการแลกเปลี่ยนเนื้อหาทางสังคมที่ไม่ต่างกับการสื่อสารด้วยการฟังและพูด แต่ต่างกันตรงอัตราการแลกเปลี่ยนที่ช้ากว่าเท่านั้น (พีระ ลีวถม, 2542: 11 - 17)

อีกแนวทางหนึ่งที่ กิดติ กันภัย (2543) ได้อธิบายไว้เพื่อช่วยในการทำความเข้าใจ CMC ที่เป็นตัวก่อผลให้เกิดกับสังคม คือ การฉายภาพความสัมพันธ์ระหว่าง CMC กับสังคมชนิดใหม่ที่เกิดขึ้น ซึ่งได้รับการขนานนามว่า “สังคมไซเบอร์” (cyber society) อันเป็นผลสะท้อนจากแบบแผนความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ที่เริ่มเปลี่ยนไป โดยการเล็งไปที่สังคมไซเบอร์ที่พยายามจะอธิบายระบบสังคมและชุมชนชนิดใหม่ ที่มีโครงสร้างและคุณสมบัติเฉพาะแตกต่างจากโครงสร้างเดิมๆ ที่นักวิชาการและผู้คนคุ้นเคยกัน โดยที่ Licklider และ Taylor (1968) ได้เสนอธรรมชาติของชุมชนที่สัมพันธ์กับ CMC ว่า ชุมชนที่มีคอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง (computer-mediated community) ประกอบด้วย สมาชิกที่อยู่ต่างที่ (geographically seperated members) บางครั้งสมาชิกเหล่านี้ก็รวมตัวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ และบางครั้งก็เล่นบทบาทฉายเดี่ยว ชุมชนที่ว่านี้ไม่ได้มีลักษณะร่วมด้านมณฑลที่ตั้ง (common location) แต่มีความสนใจร่วม (common interest) ผู้ที่บุคคลจะปฏิสัมพันธ์ด้วยในระหว่างที่กำลัง “on-line” คือบุคคลที่ได้รับการคัดเลือกมาแล้วอย่างดีว่าเป็นผู้มีคุณสมบัติสำคัญ คือ มีความสนใจและเป้าหมายตรงกัน (commonality of interests and goals) มากกว่าที่จะถูกเลือกเพราะบังเอิญอยู่ใกล้ ๆ กัน

จากแนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ จะเห็นได้ว่าอินเทอร์เน็ตมีคุณลักษณะการสื่อสารแบบแสวงหาข้อมูลตามความสนใจของผู้ใช้ เป็นสื่อที่ควบคุมโดยผู้ใช่มากกว่าผู้ส่งสาร ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกรับหรือปฏิเสธข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการได้อย่างสะดวก ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถติดต่อถึงกันได้หลายทาง อย่างทันทีทันใด ทำให้เกิดเป็นชุมชนเสมือนขึ้น ซึ่งพบว่าภายในห้องสนทนาทางเพศก็เป็นเสมือนชุมชนหนึ่งที่ผู้ใช้เข้าไปใช้บริการต่างรู้ตัวที่นี้เป็นตลาดกลางในการซื้อขายบริการทางเพศ และบทสนทนาที่ใช้ในการประกาศซื้อขายบริการทางเพศนั้นมีอยู่หลายรูปแบบ ที่เหมือนกับการโฆษณาออกไปเพื่อให้ผู้ที่สนใจเข้ามาตกลงต่อรองราคากันก่อนออกไปปฏิบัติกิจกรรมทางเพศ ทั้งนี้ใครจะเลือกสนทนากับใครก็ขึ้นอยู่กับความพึงพอใจของคนที่นั้นที่สามารถเลือกเองได้ตามความต้องการ ดังนั้นจึงนำแนวคิดนี้มาใช้ในการศึกษาเรื่องรูปแบบและวิธีการขายบริการทางเพศ และปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

แนวคิดเรื่องการขายบริการทางเพศและโสเภณี

เรื่องการขายบริการทางเพศอยู่ภายใต้การศึกษาในหัวข้อ “การค้าประเวณี” หรือ “โสเภณี” ซึ่งหมายถึง “หญิงที่ค้าประเวณี” หรือ “หญิงบริการทางเพศ” นั่นเอง แต่ไหนแต่ไรมาแล้วที่คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยมองว่า โสเภณี เป็นความชั่วของผู้หญิง ดังนั้นคำว่า หญิงคนชั่ว จึงใช้ในความหมายเดียวกันกับ โสเภณี ประเด็นที่น่าสังเกตคือ การประทัตตรา “คนชั่ว” ให้กับผู้หญิงคนหนึ่ง หรือกลุ่มหนึ่งนั้น ใช้พฤติกรรมทางเพศของผู้หญิงเป็นตัวชี้วัด กล่าวคือ ผู้หญิงคนนั้นหรือเหล่านั้น มีพฤติกรรม “เบี่ยงเบน” ไปจากแนวคิดจารีตประเพณีและศีลธรรมอันดีงามของสังคมหรือไม่ หากมีความเห็นว่าเบี่ยงเบนไป ก็ถือว่าเธอเหล่านั้นเป็นผู้หญิงคนชั่ว (ฉลาดชาย รมิตานนท์, 2541: คำนำ) ในพระไตรปิฎก เรียกหญิงบริการทางเพศว่า “โสภินี” มาจากคำเต็มว่า “นทรโสภินี” แปลตรงตัวว่า “หญิงงามประจำเมือง” ซึ่ง “โสภินี” หรือ “โสเภณี” เป็นตำแหน่งที่กษัตริย์แห่งแคว้นวัชชี ประเทศอินเดียพระราชทานให้หญิงสาวที่มีความงามและมีความเฉลียวฉลาดเป็นเลิศกว่าหญิงใด นอกจากนั้นยังเป็นผู้มีความรู้เชี่ยวชาญในศาสตร์ต่าง ๆ อีก 64 สาขา รวมไปถึงความรู้ในคัมภีร์กามสูตรซึ่งเป็นศิลปะในการให้บริการทางเพศโดยตรงด้วย จากคุณสมบัติดังกล่าว “โสเภณี” จึงเป็นที่หมายปองแย่งชิงกันของกษัตริย์และชายจากแคว้นต่าง ๆ จึงมีการตกลงยกนางให้เป็นสมบัติสาธารณะเพื่อที่นางจะได้รองรับทุกคนได้โดยไม่ถูกใครคนใดคนหนึ่งผูกขาด และเพื่อป้องกันปัญหาการบรรพชาพินกันนั่นเอง (ฉัตรสุมาลย์ กบิลสิงห์, 2537: 27 - 28) สำหรับคำในภาษาไทยที่นิยมเรียกหญิงบริการทางเพศ มีหลายคำด้วยกัน เช่น หญิงลำเพ้ง หญิงดอกทอง นางโลม

หญิงชั่วคราว หญิงสัจจร หญิงเถื่อน คำเหล่านี้ล้วนมีความหมายว่าโสเภณีเช่นกัน (คณะนักศึกษาศาสนาวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล, 2537: 169 - 170)

ตามพจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน “โสเภณี” แปลว่า งาม แต่ความหมายที่เข้าใจกันโดยทั่วไป หมายถึง หญิงที่ทำการค้าประเวณี ซึ่งเป็นคำย่อจาก “นครโสภณี” คือ หญิงงามเมือง ซึ่งในพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค รศ. 127 มาตรา 4 ระบุว่าคำว่า หญิงนครโสภณี หมายความว่า หญิงที่รับจ้างทำขำเราสำสอน โดยได้รับเงินผลประโยชน์เป็นค่าจ้าง โดยมีความหมายสอดคล้องกับใน พ.ร.บ. ปราบการค้าประเวณี พ.ศ. 2503 ที่ให้ความหมายไว้ว่า โสเภณีคือการยอมรับการกระทำอื่นใดเพื่อสำเร็จความใคร่ทางกามรมณ์ของผู้อื่น อันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้าง ไม่ว่าผู้ยอมรับการกระทำกับผู้กระทำจะเป็นบุคคลเพศเดียวกันหรือคนละเพศ (โกศล วงศ์สวรรค์ และ สถิต วงศ์สวรรค์, 2543: 367 - 368) ซึ่งคล้ายกันกับความเห็นของ จริญ พรหมอยู่ (2541) ที่ได้สรุปความหมายของโสเภณีว่า หมายถึง บุคคลซึ่งเป็นผู้หญิงหรือผู้ชายที่กระทำเพื่อสำเร็จความใคร่ของอีกฝ่ายหนึ่งเพื่อสินจ้างรางวัลทดแทน แต่ในมุมมองของ สุพัตรา สุภาพ (2541) มองว่า โสเภณีหรือการค้าประเวณีหมายถึงบุคคลที่ไม่ว่าหญิงหรือชาย ที่กระทำเพื่อสำเร็จความใคร่ของผู้อื่น จะกันไป ในทางร่วมประเวณีอย่างปกติหรือการปรนนิบัติแบบอื่นใด อันเป็นการสำสอนเพื่อสินจ้างรางวัล ซึ่งอาจจะเป็นเงินทองหรือสิ่งของอย่างอื่น ทั้งนี้ไม่ว่าการกระทำนั้นจะได้ทำต่อเพศเดียวกันหรือต่างเพศ ไม่ว่าการกระทำนั้นจะเป็นครั้งคราวหรือเป็นอาชีพ (จริญ พรหมอยู่, 2541: 51)

หญิงขายบริการทางเพศหรือโสเภณีในประเทศไทยเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อใดไม่มีหลักฐานปรากฏแน่ชัด แต่ในสมัยรัชการที่ 1 มีคำว่า “โสเภณี” ปรากฏในกฎหมายตราสามดวง บทพระอัยการ ลักษณะผัวเมีย ในรัชการที่ 5 ปรากฏว่า โสเภณีมีจำนวนมากขึ้น สาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องจากการมีประกาศเลิกทาส ในปี พ.ศ. 2438 ทำให้นางทาสส่วนหนึ่งสมัครใจเป็นโสเภณี ผลจากการมีโสเภณีมากขึ้น มีโรงหญิงนครโสเภณีมากขึ้น มีเหตุก่อวิวาทและกามโรคมากขึ้น จึงได้มีการออกพระราชบัญญัติป้องกันสัจจรโรค รศ. 127 (พ.ศ. 2451) เพื่อบังคับให้โสเภณีและควบคุมความเรียบร้อย (จริญ พรหมอยู่, 2541: 52 - 53) กฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นกฎหมายที่ยอมรับอาชีพการขายบริการทางเพศว่าเป็นอาชีพถูกกฎหมาย และมีโสเภณีจดทะเบียนขึ้นเป็นครั้งแรก หากดูตามประวัติศาสตร์แล้วจะพบว่าภาพพจน์ของหญิงไทยมีจุดเริ่มต้นด้วยการถูกรังเกียจและได้รับการประณามจากสังคม แม้เวลาผ่านไปหลายยุคสมัยจนถึงปัจจุบันหญิงที่ประกอบอาชีพนี้ก็ยังคงถูกมองว่าเป็นความจริงที่ชั่วร้ายในสังคม เป็นความสำสอนที่สกปรกของผู้หญิง เป็นความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ฯลฯ แต่สิ่งที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างมากในเรื่องนี้ก็เห็นจะได้แก่การให้บริการทางเพศในรูปแบบแปลกใหม่ ทำให้มีการเรียกขานหญิงที่ทำงานนี้แตกต่างกันไปตามประเภทการให้บริการ เช่น หญิงบริการในรูปแบบเดิม มักถูกเรียกว่า หญิงงามเมือง กะหรี่ ฉีตัว

พาร์ตเนอร์ หรือหญิงบริการในรูปแบบใหม่ ๆ เช่น หมอนวด นางทางโทรศัพท์ เพื่อนเที่ยว (เอสคอร์ต) ฯลฯ แต่ไม่ว่าจะถูกขนานนามอย่างไร ซึ่งความจริงแล้วก็ล้วนแต่บ่งบอกถึงความเป็น ผู้หญิงหากินที่ร่วมหลับนอนกับผู้ชายเพื่อแลกเปลี่ยนกับเงินตราหรือสิ่งตอบแทนอื่น ๆ (ยศ สันตสมบัติ, 2535: 8)

ปัจจุบันลักษณะและวิธีการของการค้าประเวณีของไทยได้เปลี่ยนแปลงไปมาก แต่เดิม สังเกตได้ง่ายจากการแต่งหน้าทาปาก การแต่งกาย ตลอดจนมีที่พักหรือสำนักค่อนข้างแน่นอน แต่ปัจจุบันสาวสวยที่อยู่ในร้านตัดเสื้อ อาศัยอยู่ในคอนโดมิเนียม มีรถเก๋งขับ ถือโทรศัพท์มือถือ แต่งตัวสวย ๆ คล้ายผู้มีการศึกษาดี มีฐานะทางเศรษฐกิจ หรือนักเรียน นักศึกษา ก็อาจเป็นผู้ค้าประเวณีได้ สมบูรณ์ บุญฤทธิ์ (2544) ได้แบ่ง การค้าประเวณีในปัจจุบัน ออกเป็น 6 ประเภท คือ ประเภทแรก ได้แก่ การค้าประเวณีระดับต่ำ สถานที่ประกอบการคือ ช่าง โรงน้ำชา โรงแรมชั้นต่ำ และห้องอาหารบางประเภท ประเภทที่ 2 ได้แก่ การค้าประเวณีระดับกลางและสูง แหล่งประกอบการค้าประเวณี ได้แก่ สถานอาบอบนวด สถานนวดแผนโบราณ ร้านเสริมสวย นางทางโทรศัพท์ หอพัก และอื่น ๆ ประเภทที่ 3 การค้าประเวณีข้ามชาติ ส่วนใหญ่เลื่อนชั้นมาจาก ระดับกลาง สมัครใจไปการค้าประเวณีในต่างประเทศ ที่สำคัญได้แก่ประเทศญี่ปุ่น ไต้หวัน สิงคโปร์ เยอรมันนี ประเภทที่ 4 หญิงต่างชาติที่เข้ามาค้าประเวณีในประเทศไทย ได้แก่ หญิงพม่า จีน รัสเซีย ประเภทที่ 5 การค้าประเวณีเด็ก มีทั้งเด็กชายและเด็กหญิง และประเภทที่ 6 การค้าประเวณีสมัครเล่น ได้แก่ นักศึกษาในสถาบันการศึกษาที่ค้าประเวณีเพื่อหารายได้ไว้ใช้จ่ายในด้านต่าง ๆ (สมบูรณ์ บุญฤทธิ์, 2544: 114 - 120) สำหรับสาเหตุของการเข้าสู่การค้าประเวณี เกิดจากหลายสาเหตุด้วยกัน ซึ่งพอประมวลได้ดังนี้

1. สาเหตุจากปัจจัยทางชีววิทยา

1.1 การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งอาจเกิดได้ตั้งแต่วัยเด็ก จากการที่เด็กถูกทอดทิ้ง พ่อแม่แยกกันอยู่ เด็กไม่ได้รับความอบอุ่น ทำให้ต้องตกอยู่ในสภาพแพ้ชีวิต ปล่อยตัวไปตามอารมณ์ มีอารมณ์แปรผันไม่แน่นอน ทำให้บางคนอาจเป็นคนที่มีความต้องการทางเพศรุนแรงผิดปกติ และไม่สามารถควบคุมอารมณ์ ไม่สามารถดำเนินชีวิตตามบรรทัดฐานของสังคมได้ พวกนี้มีโอกาสที่จะค้าประเวณีได้

1.2 ความบกพร่องทางเพศ เช่น มีอวัยวะเพศไม่สมบูรณ์ มีฮอร์โมนเพศรุนแรง ก่อให้เกิดความรู้สึกผิดปกติทางเพศ หรือรู้สึกมีปมด้อยในตัวเอง ความผิดปกตินั้น ๆ อาจทำให้หญิงเหล่านั้นมีความต้องการที่จะแสดงออกทางเพศ และอาจเข้าสู่การค้าประเวณีได้

1.3 ความต้องการทางเพศของมนุษย์ที่ไม่มีฤดูกาล ทำให้ชายและหญิงต้องมีการผสมร่วมประเวณีกันอยู่ตลอดเวลา ซึ่งถือเป็นเรื่องของธรรมชาติ ดังนั้นแม้ว่าจะมีกรอบหรือบรรทัด

ฐานให้ปฏิบัติ แต่ก็อาจมีการฝ่าฝืนบรรทัดฐานนั้น ๆ ได้ เพราะความต้องการมีมากกว่าข้อจำกัด จึงสมัครใจที่จะหาความสนุกสนานและความหลากหลายทางเพศ ทำให้มีโอกาสนำหญิงเข้าสู่การค้าประเวณี และทำให้อาชีพค้าประเวณียังคงมีอยู่ เพราะชายเห็นว่าการสมสู่กับโสเภณีไม่ต้องรับผิดชอบและเสียค่าใช้จ่ายถูก

2. สาเหตุจากปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม

2.1 ความยากจน หรือปัญหาเศรษฐกิจ เป็นอีกสาเหตุหนึ่ง เช่น หญิงที่เลี้ยงลูกหรือครอบครัวเพื่อความอยู่รอด แต่หางานอื่นทำไม่ได้ หรือมีรายได้ไม่เพียงพอ อาจหันมาถืออาชีพค้าประเวณี หรือหญิงบางคนยากจนและเห็นว่าอาชีพค้าประเวณีหาเงินได้ง่ายและมีรายได้สูงกว่าจึงหันมาประกอบอาชีพนี้

2.2 ขาดการศึกษา เมื่อการศึกษาต่ำย่อมมีผลต่อการที่จะถูกหลอกลวงได้ง่าย การงานอาชีพต่าง ๆ ที่ทำอยู่ยากที่จะปรับปรุง จึงเป็นปัจจัยเสริมให้เข้าสู่การค้าประเวณีได้ง่าย

2.3 มีปัญหาในครอบครัว เช่น ครอบครัวแตกแยก เด็กถูกทอดทิ้ง ขาดความอบอุ่น เด็กในครอบครัวจึงหนีออกจากบ้าน หรือไปคบหาสมาคมบุคคลภายนอก และอาจถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ดี เช่น ดินยาเสพติด เล่นการพนัน จนกลายเป็นผู้ค้าประเวณีในที่สุด

2.4 หญิงที่ถูกสามีทอดทิ้ง มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่เข้าสู่อาชีพการค้าประเวณี เพราะหมดที่พึ่งทางจิตใจและทางเศรษฐกิจ จึงยึดอาชีพการค้าประเวณีเลี้ยงตัวเอง

2.5 บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มุ่งหวังผลประโยชน์ อาจมีบุคคลกลุ่มที่คิดว่าร่ำรวยโดยหารายได้จากการเปิดสถานบริการทางเพศ และหาหญิงมาค้าประเวณี ซึ่งจะมีรายได้อย่างมากมาจากการทำธุรกิจประเภทนี้ ทำให้การค้าประเวณีก็ยังคงอยู่และอาจเพิ่มจำนวนมากขึ้น เพราะจะเป็นผลให้ผู้ประกอบธุรกิจร่ำรวยขึ้น

2.6 การล่อลวงหญิง เมื่อมีธุรกิจการค้าประเวณีโดยบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่แสวงหาผลประโยชน์จากการค้าประเวณี ย่อมจะต้องมีการแสวงหาหญิงมาบริการลูกค้า ซึ่งอาจหลอกลวงหรือชักจูงมาด้วยวิธีการใดก็ตาม วิธีการล่อลวงหญิงมาค้าประเวณีนั้นกระทำได้หลายวิธี เช่น ฉวยโอกาสในขณะที่กำลังกลุ้มใจ เช่น อาจไม่มีเงินใช้ สอบตก โดนไล่ออกจากบ้าน สามีทอดทิ้ง แล้วหลอกลวงว่าจะให้ความช่วยเหลือ ให้ที่อยู่อาศัย หางานให้ทำ ฯลฯ ฉวยโอกาสนำหญิงเหล่านั้นเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณี อาจโดยชักชวน บังคับ หรือใช้วิธีอื่น ๆ เช่น ชวนมาหางานทำ แล้วหลอกลวงไปขายของบังคับให้ค้าประเวณี บางทีอาจมีการขอรับเป็นผู้อุปการะ เป็นภรรยา แล้วนำไปขาย หรืออาจใช้ยาเสพติด หลอกลวงในกรณีอื่น ๆ เพื่อพาตัวไปขายแล้วบังคับให้ค้าประเวณี เป็นต้น

2.7 ความเป็นระเบียบของสังคม เช่น ความเสื่อมทรามทางศีลธรรม ผู้คนไม่มีคุณธรรมประจำใจ เห็นผู้หญิงเป็นของเล่น เป็นสินค้า ในส่วนของสถาบันครอบครัวก็มีการทอดทิ้งเด็ก การแตกร้างในครอบครัว เหล่านี้เป็นสาเหตุของการนำไปสู่การค้าประเวณี

2.8 สภาพแวดล้อมไม่ดี จากการศึกษาของฐานเศรษฐกิจการเมืองเมื่อ พ.ศ. 2536 พบว่า ปัญหาการค้าประเวณี เกิดจากสภาพสังคมที่มีสถานเริงรมย์มากเกินไป ขาดการควบคุมที่ดี ทำให้เกิดปัญหาการค้าประเวณีขึ้น ในส่วนของสภาพแวดล้อมที่มีผลต่อการเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีได้มากเช่นกัน เช่นในกรณีของบางหมู่บ้านในชนบท ถ้าผู้คนในหมู่บ้านนั้น ๆ เห็นว่าการเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีเป็นเรื่องธรรมดา และกลับเป็นเรื่องที่น่าขบถ โดยที่ผู้เข้าสู่อาชีพนี้สามารถมีรายได้และนำมาช่วยพ่อแม่พี่น้องได้มาก สามารถสร้างฐานะทางครอบครัวได้ อีกทั้งผู้คนทั่วไปก็ไม่รังเกียจ ก็อาจทำให้มีหญิงหันเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีมากขึ้น

2.9 เนื่องจากมีผู้ชายที่ไปเที่ยวสถานบริการ และมีความต้องการที่จะหาผู้หญิงบำบัดความต้องการทางเพศ ก็ย่อมจะมีการสนองความต้องการนั้นโดยการหาหญิงมาบริการการค้าประเวณี

2.10 ความสนใจ จากการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณีจากผู้วิจัยหลายแห่ง พบว่า มีอยู่จำนวนไม่น้อยที่มีผู้สนใจเข้าสู่อาชีพการค้าประเวณี โดยมีเหตุผลของความสนใจว่า เป็นอาชีพที่หาเงินได้ง่าย ไม่ต้องเหน็ดเหนื่อย ทรากตราในการทำงานเหมือนอาชีพอื่น

3. สาเหตุจากปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งจากการสำรวจทางจิตวิทยาในสหรัฐอเมริกาพบว่า โสเภณีมีสติปัญญาค่ำกว่าธรรมดาอยู่ในเกณฑ์สูงเป็นส่วนใหญ่ บุคคลที่มีสติปัญญาค่ำย่อมถูกชักจูงได้ง่าย และมีความเชื่อว่า สัตว์ขาดความต้องการทางเพศของคนมีสติปัญญาค่ำจะโผล่ขึ้นมาได้ง่ายกว่าบุคคลธรรมดา โดยผลจากการวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ พบว่า โสเภณีร้อยละ 53.50 เป็นพวกมีเชาวน์ปัญญาต่ำ ร้อยละ 39.90 เป็นพวกกึ่งกลางระหว่างเชาวน์ปัญญาต่ำและโง่โง่ ร้อยละ 4.40 เป็นพวกโง่โง่ และร้อยละ 1.20 เท่านั้นที่มีสติปัญญาระดับปกติ นอกจากนั้นจากการศึกษาของคณะกรรมการสวัสดิการครอบครัวสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ พบว่า โสเภณีส่วนมากมีสติปัญญาค่ำกว่าปานกลาง และมีบุคลิกลักษณะบางประการเช่น หย่อนระเบียบวินัย หย่อนในความอดทนอดกลั้น หัวอ่อน เชื่อคนง่าย และไม่มีการตัดสินใจของตัวเอง ปัจจัยเหล่านี้เป็นเหตุให้หญิงเหล่านั้นว่าวุ่น ทำอะไรไม่ถูก ไม่รู้ว่าการเป็นโสเภณีดีเลวอย่างไร ทำให้มีโอกาสหันไปสู่ทางเสื่อมได้ง่าย

สำหรับแรงจูงใจที่มีส่วนผลักดันและดึงดูดให้ผู้หญิงเข้าสู่วงการค้าประเวณีนั้น โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ (2543) ระบุว่า มี 2 ปัจจัย ดังนี้

ปัจจัยที่ 1 ปัจจัยที่เป็นแรงผลักดัน ได้แก่

1. ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ เกิดจากความยากจนของครอบครัว มีรายได้ไม่เพียงพอกับรายจ่ายและมีหนี้สินตามมา เด็กที่มาจากครอบครัวยากจนส่วนหนึ่งต้องเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีเพื่อช่วยรับผิดชอบต่อภาระทางเศรษฐกิจของครอบครัว

2. ปัจจัยด้านการศึกษา ความด้อยโอกาสทางการศึกษา ไม่มีโอกาสได้รับการศึกษาหรืออบรมอาชีพ เมื่อได้รับข่าวสารข้อมูลที่ไม่ถูกต้องและได้เห็นตัวอย่างของความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของสตรีที่เข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี จึงทำให้เกิดการเอาอย่างโดยขาดความยั้งคิด

3. ปัจจัยด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม และค่านิยมของสังคมไทยบางประการที่เป็นต้นเหตุของปัญหาการค้าประเวณี เช่น ค่านิยมด้านความกตัญญู ทำให้เด็กสาวจำนวนมากเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณีด้วยความกตัญญูที่มีต่อพ่อแม่ นอกจากนั้นทัศนคติและค่านิยมของสตรีที่เกิดจากอิทธิพลของวัฒนธรรมด้านวัตถุนิยม ทำให้เกิดความฟุ้งเฟ้อ ไม่รู้จักประหยัดคอดออม และเห็นว่าการค้าประเวณีไม่เป็นเรื่องเสียหาย แต่เป็นหนทางที่จะหาเงินมาใช้จ่ายได้ง่าย

4. ปัจจัยด้านครอบครัว ครอบครัวเป็นแรงผลักดันที่สำคัญที่ทำให้สตรีตัดสินใจเข้าสู่กระบวนการค้าประเวณี เช่น ครอบครัวแตกแยก ทำให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ไม่เหมาะสม ถูกทอดทิ้ง ส่งผลให้เด็กขาดความอบอุ่น และไม่มีความมั่นคงทางจิตใจ ทำให้ถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย หรือครอบครัวที่มีค่านิยมไม่ต่อต้านการค้าประเวณี หรือมีสมาชิกในครอบครัวเคยประกอบอาชีพค้าประเวณีมาก่อน ทำให้พ่อแม่ไม่รู้สึกเสียหายที่บุตรสาวไปประกอบอาชีพนี้

5. ปัจจัยด้านระบบของรัฐและชุมชน ได้แก่ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ ผู้นำท้องถิ่น ตลอดจนบุคคลในชุมชนที่ไม่เห็นด้วยกับการค้าประเวณี แต่ก็ไม่ได้ต่อต้านทั้งทางตรงและทางอ้อม ประกอบกับการขาดความสัมพันธ์เชื่อมโยงกับชาวบ้าน ทำให้ไม่ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องเกี่ยวกับการค้าประเวณี

ปัจจัยที่ 2 ปัจจัยที่เป็นแรงดึงดูด ได้แก่

1. สถานประกอบการ ซึ่งมีอยู่เป็นจำนวนมากทั้งในและต่างประเทศ และมีการดำเนินธุรกิจในหลายรูปแบบ ทำให้เกิดการแสวงหาหญิงเข้าสู่ธุรกิจของตน

2. ผู้จัดการหรือเอเยนต์ ส่วนใหญ่เป็นบุคคลในพื้นที่ จะเข้าไปตกลงกับพ่อแม่ของเด็ก และชักนำเด็กออกจากหมู่บ้านในรูปแบบต่าง ๆ กัน และส่วนใหญ่จะทำเป็นกระบวนการ

โดยทั่วไปถือว่าปัญหาโสเภณีเป็นสิ่งชั่วช้าและเป็นปัญหาทางศีลธรรม (โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, 2543: 367) โสเภณีมักจะถูกประณามทั้งทางโลกและทางธรรม ซึ่งปัญหาโสเภณีในแต่ละสังคมย่อมมีความรุนแรงแตกต่างกันไป ทั้งนี้ขึ้นกับค่านิยมของสังคมนั้น ๆ การที่จะขจัดปัญหานี้ทำได้ยาก เพราะสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหานี้มาจากทั้งตัวโสเภณีและผู้ไปหาความสุขจากโสเภณีอันเป็นความต้องการทางเพศของมนุษย์ที่ยังคงมีอยู่ แต่ก็ยังมีคนอีกจำนวนไม่

น้อยที่เห็นว่าโสเภณีเป็นสิ่งจำเป็น ดังนั้นการมีโสเภณีจึงมีทั้งผลดีและผลเสีย (โกศล วงศ์สวรรค์ และคณะ, 2543: 391 - 394) เมื่อพิจารณาโดยความรู้สึกนึกคิดของคนทั่วไปแล้ว โสเภณีมีส่วนดีเกี่ยวกับ

ข้อที่ 1 โสเภณีเป็นแหล่งระบายความต้องการและความกดดันทางเพศของบุคคลบางกลุ่ม เช่น พวกที่ยังโสด พวกที่มีภรรยาแล้วบางคนแต่ไม่สามารถหาความสุขได้อย่างเต็มที่จากภรรยาของตน นักทัศนาจรที่ต้องเดินทางเป็นเวลานาน นักธุรกิจ ทหารต่างชาติ และพวกที่มีความต้องการทางเพศสูง โสเภณีจึงเป็นที่ช่วยสนองความต้องการตามธรรมชาติของมนุษย์ ซึ่งถ้าหากไม่มีโสเภณีบำบัดความต้องการทางเพศ ก็อาจจะทำให้พวกนี้กระทำความผิดทางอาญา เช่น ฉกฉวย ข่มขืน กระทำชำเรา การมีชู้ และการมีอนุภรรยา

ข้อที่ 2 โสเภณีช่วยลดอัตราการมีอนุภรรยา โดยเฉพาะผู้ที่มีการมีภรรยาแล้ว ไปเที่ยวโสเภณีเพื่อความหลอกรสและหาทางออกที่ไม่ต้องมีอนุภรรยา ซึ่งเป็นการช่วยรักษาสันติฐานการมีผัวเดียวเมียเดียว (monogamy) ให้คงอยู่ในสังคม ส่วนมากการไปหาโสเภณีเป็นเพียงครั้งคราว ไม่ได้มีการเลี้ยงดูเป็นประจำ จึงมักมีคำกล่าวที่ว่า ให้ไปหาโสเภณีดีกว่าให้มีเมียน้อย เพราะเป็นทางออกที่ไม่ให้สามีแบ่งความรักไปให้กับคนอื่นนอกเหนือจากภรรยาของตน

ข้อที่ 3 โสเภณีอาจช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ ทำให้รัฐได้เงินตราต่างประเทศทั้งจากค่าตอบแทนในการบริการของหญิงโสเภณีและจากการใช้จ่ายในส่วนอื่น ๆ ของชาวต่างชาติที่แฝงเข้ามาในการท่องเที่ยว

ข้อที่ 4 โสเภณีมีส่วนช่วยคุ้มครองสวัสดิภาพของหญิงชาวบ้าน ให้พ้นจากการเป็นเครื่องมือระบายตัณหาของชายทั่วไป

ข้อที่ 5 โสเภณีเป็นอาชีพหรือเป็นรายได้ สำหรับผู้มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ หรือผู้ที่สมัครใจ เป็นส่วนประกอบดึงดูดลูกค้าแก่ธุรกิจอื่น ๆ เช่น อาบอบนวด ร้านอาหาร ฯลฯ

แต่ขณะเดียวกันโสเภณีก็ก่อให้เกิดผลเสียได้ไม่น้อย จนกระทั่งสังคมเห็นว่าเป็นปัญหาสังคม ที่ไม่สามารถดำเนินการแก้ไขได้อย่างสิ้นซาก ซึ่งผลเสียจากการมีโสเภณีพอจะสรุปได้ดังนี้

ประการที่ 1 ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อกามโรค เป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ซึ่งเป็นอันตรายร้ายแรงอาจถึงแก่ชีวิตได้ และมีค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลมากพอสมควร นอกจากนั้นโรคนี้ยังมีผลตกทอดไปถึงลูกหลาน เช่น โรคปัญญาอ่อนและร่างกายพิการ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นภาระแก่ครอบครัวและสังคมต่อไป

ประการที่ 2 ปัญหาโรคเอดส์ ซึ่งเป็นโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ ที่ยังไม่มียารักษาได้ และปัจจุบันได้เพิ่มความรุนแรงมากขึ้น ผู้ที่เป็นเอดส์ถ้าไม่ตายด้วยโรคนี้ก็จะฆ่าตัวตาย ดังจะ

อ่านพบได้ในหน้าหนังสือพิมพ์ ซึ่งข้อมูลสถิติจากสำนักโรคติดต่ออันตราย กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานผู้ป่วยเอดส์และผู้ติดเชื้อที่มีอาการจากสถานบริการทั้งภาครัฐและเอกชน ตั้งแต่ พ.ศ. 2527 จนถึงวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ. 2546 รวมทั้งสิ้น 293,328 ราย และมีผู้เสียชีวิต 67,288 ราย (กรมควบคุมโรคกระทรวงสาธารณสุข กลุ่มโรคเอดส์, 2546: http://www.aids-thai.org/m_cms_search.php)

ประการที่ 3 ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม การค้าประเวณีทำให้เกิดการล่อลวงหญิงสาวมากักขังบังคับให้ค้าประเวณี ตลอดจนเรื่องการแสวงหาผลประโยชน์ของ แม่เล้าหรือแมงดาที่คอยรีดไถ เกิดการเอารัดเอาเปรียบส่วนแบ่งจากแรงงานของหญิง ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้มีมติว่า การค้าประเวณีเป็นเรื่องทำให้เสื่อมเสียศักดิ์ศรีของมนุษย์ เป็นต้นเหตุแห่งการค้าหญิง การค้าทาส การลักพา การล่อลวง การฉ้อโกง และถือว่าการบังคับหญิงเพื่อการค้าประเวณีเป็นการผิดศีลธรรม นอกจากนี้ยังเป็นช่องทางให้นักฉกฉวยโอกาสเปิดกิจกรรมต่าง ๆ ขึ้นมาบังหน้า และมีการค้าประเวณีไว้หลังฉาก เช่น อาบอบนวด เสริมสวย กัดตาการ ร้านตัดผม เป็นต้น

ประการที่ 4 ปัญหาเด็กเกิดจากโสเภณี เด็กเหล่านี้ย่อมจะมีปมด้อย เพราะไม่รู้ว่าเป็นพ่อและแม่มีอาชีพที่สังคมรังเกียจ หรือถ้าเป็นผู้หญิงก็อาจเป็นโสเภณีได้ง่าย เพราะเป็นสิ่งที่เห็นจนรู้สึกธรรมดาไม่ใช่สิ่งที่น่ารังเกียจ นอกจากนั้นเด็กที่เกิดจากโสเภณีอาจติดเชื้อโรคจากแม่ ส่งผลให้ร่างกายพิการ บางคนอาจไม่ได้รับความเอาใจใส่เลี้ยงดูจากแม่ เพราะโสเภณีคงไม่ค่อยมีเวลาว่างสำหรับลูก อาจไม่มีโอกาสอบรมสั่งสอนคุณธรรมและเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ประกอบกับเด็กอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ไม่ดีอาจถูกชักจูงไปในทางเสื่อมเสีย จิตใจผิดปกติเกรง จึงมีโอกาสก่อให้เกิดปัญหาสังคมได้ง่าย เช่นเป็นอาชญากรวัยรุ่น

ประการที่ 5 ปัญหาทางด้านอาชญากรรม แหล่งการค้าประเวณีมักเป็นที่มั่วสุมของนักเลงอันธพาล นักเลงสุรา นักการพนัน และนักท่องเที่ยวที่มาแสวงหาความสุขในอบายมุข จึงมีการทะเลาะวิวาทกันอยู่เป็นประจำ หรือมีการทำร้ายร่างกายกันถึงตายก็มีบ่อย ๆ

ประการที่ 6 เสื่อมเสียชื่อเสียง สังคมใดที่มีโสเภณีมาก ๆ เช่น ประเทศไทย ย่อมเป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยวประเทศต่าง ๆ แต่อาจจะมองไปในทางที่ไม่ดี และในทัศนคติของคนไทยเป็นจำนวนไม่น้อยคงมีความอับอาย ถ้าชาวโลกให้สมญานามว่า เมืองแห่งโสเภณี

ประการที่ 7 ปัญหาทางเศรษฐกิจ เนื่องจากการค้าประเวณีเป็นบ่อเกิดของการแพร่กระจายโรคและโรคเอดส์ ทั้งในกลุ่มผู้ขายบริการทางเพศและผู้รับบริการเพศ จะส่งต่อแพร่กระจายสู่ครอบครัวและลูกหลานของทั้งสองกลุ่ม ซึ่งรัฐบาลต้องใช้จ่ายเงินงบประมาณแผ่นดินในปีหนึ่ง ๆ เป็นจำนวนไม่น้อยเพื่อป้องกันและบำบัดผู้ป่วย โดยตัวผู้ป่วยเองก็ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษา ในบางรายถึงกับต้องหยุดประกอบอาชีพทำให้ขาดรายได้ ซึ่งก่อให้เกิดผลเสียหายทาง

เศรษฐกิจด้วย และบางครั้งยังเป็นอันตรายถึงชีวิตซึ่งนับเป็นการสูญเสียกำลังแรงงานของประเทศชาติอีกทางหนึ่ง

สุรางค์ จันทร์แย้ม เจ้าหน้าที่ของมูลนิธิศูนย์พิทักษ์สิทธิหญิงบริการ หรือเอ็มพาวเวอร์ กล่าวว่า แม้ว่าการขายบริการทางเพศจะถูกกำหนดว่าเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย รวมทั้งขัดต่อศีลธรรม และบรรทัดฐานของสังคม แต่ก็ยังเป็นความต้องการของคนอีกจำนวนไม่น้อย เนื่องจากว่า ธุรกิจบริการทางเพศสามารถสร้างรายได้ให้กับทุกฝ่าย โดยเฉพาะผู้ประกอบการ ฉะนั้นรูปแบบของธุรกิจบริการทางเพศ จึงได้พัฒนาไปตามกระแสของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเมื่อประมาณสองทศวรรษก่อน ธุรกิจบริการทางเพศยังไม่ใช่ว่าที่คุ้นเคยในสังคมไทยนัก เพราะรูปแบบของธุรกิจบริการทางเพศมีอยู่ในวงจำกัดเท่านั้น แต่รูปแบบสถานเริงรมย์ในยุคที่ผ่านมา จะเป็นประเภทสถานที่สำหรับรับประทานอาหาร ดื่มสุราและฟังเพลง แต่อาจจะมีหญิงบริการซึ่งจะทำหน้าที่เป็นเพื่อนดื่มและเพื่อนคุย ส่วนการขายบริการทางเพศจะมีหรือไม่แล้วแต่ ผู้ให้บริการจะตกลงกับลูกค้าโดยตรง (สุรางค์ จันทร์แย้ม, 2544: http://thaiwomen.net/tncwa/html/html_textth_forum/forum_traffic2_text.htm)

ปัจจุบันธุรกิจบริการทางเพศได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่หลากหลายมากยิ่งขึ้น เช่น บาร์เบียร์ เป็นสถานที่ให้บริการเครื่องดื่ม และมีหญิงบริการนั่งเป็นเพื่อนดื่ม เพื่อนคุยและถ้าหากลูกค้าพอใจหญิงคนใดก็สามารถที่จะ “ออฟ” ออกไปได้โดยจ่ายค่าซื้อตัวหรือค่าออฟออกไปสำหรับค่าตอบแทนที่จะให้ก็ต้องตกลงกับหญิงบริการเอง บาร์อะโกโก้ก็เป็นสถานที่ให้บริการเครื่องดื่มเช่นกัน แต่จุดเน้นจะอยู่ที่การมีหญิงบริการแต่งชุดบิกินี เดินรำตามจังหวะเพลงอยู่บนฟลอร์ ซึ่งหญิงบริการเหล่านั้นมักจะถูกกำหนดให้ต้องออกไป “ออฟ” ด้วย สำหรับบาร์โชว์ จะมีลักษณะใกล้เคียงกับบาร์อะโกโก้ ซึ่งก็ขายเครื่องดื่ม และมีหญิงบริการขึ้นไปเต้นอยู่บนฟลอร์ แสดงโชว์ต่าง ๆ ให้ดู จะมีการถอดเสื้อผ้าออกทั้งหมดแล้วใช้อุปกรณ์แสดงโชว์สอดใส่กับอวัยวะเพศ อาทิ เช่น เข็มเย็บผ้า ดอกไม้พลาสติก ใบมีดโกนหนวด สายรุ้ง เป็นต้น ซึ่งหญิงบริการก็จะต้องไป “ออฟ” กับลูกค้าอีก เช่นกัน ซึ่งสถานบริการทั้ง 3 ประเภทนี้ส่วนใหญ่ลูกค้าที่มาใช้บริการจะเป็นชาวต่างประเทศ

ต่อมาธุรกิจบริการทางเพศได้มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบและวิธีการขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อเปิดตัวขึ้นมาให้บริการแก่ลูกค้าซึ่งเป็นชาวไทย มีลักษณะเป็นการบริการทางเพศแบบแอบแฝงมากยิ่งขึ้น เริ่มตั้งแต่สถานอาบอบนวดที่ในปัจจุบันกลายเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นอย่างมากมาย ภายในจะมีหญิงบริการที่ให้บริการนวด อาบน้ำ แต่ค่าตอบแทนที่ได้รับจากการให้บริการอาบอบนวดนี้น้อยมาก จึงมีการให้บริการทางเพศในสถานที่แห่งนั้นแอบแฝงด้วย นอกจากนี้ก็ได้เกิดธุรกิจสำหรับลูกค้าข้ามชาติ คือ ไนต์คลับ ตามมาด้วยดิสโก้เธค ที่เน้นการดื่มและเดินรำด้วย

จังหวัดที่รวดเร็วและร้อนแรง โดยมากกลุ่มผู้มาใช้บริการก็จะมีทั้งหญิงและชาย บางแห่งก็จะมีบริการทางเพศประกอบอยู่ด้วย ซึ่งจะเป็นการตัดสินใจตกลงกันเองระหว่างผู้ที่เป็นลูกค้าและหญิงบริการ และนอกจากนั้นก็ได้มีการขยายรูปแบบของธุรกิจเพื่อให้บริการแก่กลุ่มลูกค้าที่มีฐานะทางเศรษฐกิจในระดับกลางและสูง ซึ่งก็ได้แก่ ค็อกเทลเลาจ์ ซึ่งเป็นสถานที่สำหรับการดื่มเหล้าและฟังเพลงโดยมีหญิงบริการมาเป็นเพื่อนนั่งดื่ม และรวมถึงการให้บริการทางเพศ และต่อมาก็เกิดสถานเริงรมย์ประเภทผับและคาราโอเกะ ซึ่งจะมีบริการร้องเพลงมีเหล้าดื่มและหญิงบริการ ซึ่งคาราโอเกะนั้นได้ว่าเป็นแหล่งขายบริการทางเพศที่มีการพัฒนารูปแบบอย่างรวดเร็วถูกรสนิยมลูกค้า ถือเป็นแหล่งบริการทางเพศที่แบบแฝงอยู่ในรูปแบบบันเทิงอื่น ๆ สามารถเลี่ยงต่อการผิดกฎหมาย ทำให้สามารถเปิดขายบริการได้อย่างเปิดเผย เป็นที่นิยมของคนทั่วไป ทั้งคาราโอเกะระดับหรูสำหรับลูกค้าระดับสูง ซึ่งมีทั้งห้อง VIP บริการพิเศษด้วย

คาเฟ่เป็นสถานบริการทางเพศอีกรูปแบบหนึ่งที่พัฒนามาจากช่อง โดยการเปิดร้านขายอาหารและเครื่องดื่มบ้างหน้า แต่สภาพจริงคือมีหญิงอยู่ประจำและมีการให้บริการภายในสำนัก มีทั้งแบบให้บริการชั่วคราวและค้างคืน จำนวนหญิงบริการจะมีเป็นจำนวนมากและมีอายุน้อย เมื่อมีแขกมานั่งโต๊ะหญิงบริการจะมารับคำสั่งอาหารและเครื่องดื่มพร้อมนำมาเสิร์ฟและนั่งคุยกับแขก ส่วนมากจะนั่งไม่นาน มักจะมานั่งดื่มเบียร์และเหล้าก่อนเลือกหญิงบริการที่ถูกใจ ส่วนสาละยาคองเป็นสถานบริการทางเพศรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2532 ซึ่งมีรูปแบบใกล้เคียงกับคาเฟ่ แต่ไม่มีหญิงบริการอยู่ประจำและไม่มีการให้บริการภายในสำนัก หญิงบริการจะถูกนำไปให้บริการข้างนอก ยาคองเป็นยาที่ได้จากการนำสมุนไพรชนิดต่าง ๆ มาผสมกับเหล้าขาวใช้เป็นยาบำรุงร่างกาย ซึ่งจะมีความเข้มข้นของแอลกอฮอล์สูงจึงเป็นที่นิยม และมีความเชื่อว่าเป็นยากระตุ้นพลังทางเพศด้วย จึงมีการปรับปรุงรูปแบบการค้ำด้วยการมีหญิงมาเสิร์ฟอาหาร เครื่องดื่มยาคอง และนั่งคุยกับลูกค้า ซึ่งหญิงบริการนี้สามารถ “ออฟ” ได้ด้วย นอกจากนี้ยังมีการบริการทางเพศในรูปแบบของนางทางโทรศัพท์ ซึ่งเป็นการบริการที่จัดเสนอให้ลูกค้าตามเมืองใหญ่ ๆ เช่น กรุงเทพฯ และเชียงใหม่ เป็นต้น หญิงบริการจะได้รับค่าตอบแทนที่สูงมากพอสมควร บางครั้งธุรกิจประเภทนี้จะดำเนินการในรูปแบบแอบแฝง เช่น การเดินแฟชัน หรือลงรูปภาพประกอบเรื่องในนิตยสารประเภทชีวิตการต่อสู้ หรือนิตยสารประเภทขั้วและวาทะวิวาทต่าง ๆ เพื่อนำเสนอผู้หญิงที่ประสงค์จะขายบริการทางเพศต่อลูกค้านั่นเอง (สุรศักดิ์ ไชยวัฒน์, 2546: 123 - 127)

สำหรับการบริการทางเพศในรูปแบบของเพื่อนเที่ยว เป็นธุรกิจที่มีการโฆษณาอย่างเปิดเผย เริ่มมีขึ้นในช่วง พ.ศ. 2526 - 2527 ส่วนใหญ่หญิงเพื่อนเที่ยวจะมีช่วงอายุประมาณ 15 - 20 ปี ซึ่งเป็นนักศึกษาในระดับมัธยมปลายและปริญญาตรี และอีกช่วงหนึ่งคือ 20 - 26 ปี ซึ่งจะเป็นพวกทำงานเอกชนและข้าราชการ ที่มีรูปร่างหน้าตาดี เรียบร้อย และมีสเนียมสูงในการบริโภคนิยมของลูกค้าส่วนใหญ่

จะเป็นพวกหน่วยงานธุรกิจที่ต้องรับรองแขกของบริษัท ซึ่งอาจเป็นคนไทยและชาวต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีหญิงต่างชาติไว้คอยบริการลูกค้าด้วย ซึ่งหญิงบริการประเภทนี้ถือได้ว่ามีรายได้ดีกว่าประเภทอื่น ๆ (โครงการผู้หญิงไทยวันพรุ่งนี้, 2543: 10 – 12)

ต่อมาเมื่อภาวะเศรษฐกิจทรุดตัว ผ่นวกกับกับสังคมปัจจุบันเข้าสู่ยุคของวัตถุนิยม ส่งผลให้ ขบวนการธุรกิจทางเพศเป็นจุดดึงดูดที่จะสร้างรายได้ให้กับบุคคลจำนวนหนึ่งในสังคม ทำให้มีการขายบริการทางเพศในลักษณะที่เป็นธุรกิจแฟงมากขึ้นตามไปด้วย ซึ่งกลุ่มลูกค้าของธุรกิจกลุ่มนี้ มักเป็นบุคคลที่มีฐานะในทางเศรษฐกิจ และเป็นผู้ที่อยู่ในวงสังคมระดับสูง และสำหรับผู้ให้บริการ ก็กระจายอยู่ในกลุ่มบุคคลและอาชีพที่แตกต่างออกไป สถานที่บริการเป็นในลักษณะเฉพาะที่ไม่ได้ เปิดเผย แต่จะมีการตกลงหรือนัดแนะเพื่อการบริการในสถานที่ภายนอก โดยจะมีผู้ซึ่งเป็นเจ้าของ ธุรกิจเป็นตัวประสานงานอยู่ตรงกลางระหว่างลูกค้าและผู้บริการ และในกลุ่มธุรกิจนี้พบว่า ผู้ให้บริการ ที่ได้รับความนิยมของลูกค้า คือ กลุ่มนักศึกษา ดังกระแสที่มีการวิพากษ์วิจารณ์กันเมื่อ ปลายปี 2542 ในกรณีของนักศึกษาชายตัว และนับวันจะมีกลุ่มวัยรุ่นที่ก้าวเข้าสู่วงการขายบริการ ทางเพศด้วยความเต็มใจมากขึ้นเป็นลำดับ

แนวคิดเรื่องการใช้เพศและร่างกายของผู้หญิงเป็นปัจจัยในการผลิตเพื่อการสะสมทุน จากภาวะการขายตัวของระบบทุนนิยม นำไปสู่การบริโภคแบบแผนใหม่ นั่นคือ เพศเพื่อการบริโภคเป็นการนำเอาเพศและร่างกายของผู้หญิงมาซื้อขายกันในรูปของสินค้า มีการสร้าง พิธีกรรมแบบใหม่ ไม่ว่าจะเป็นการประกวดความงาม การโฆษณาสินค้า เพื่อสร้างเป็นอุดมการณ์ ขึ้นครอบงำผู้หญิง ให้วนเวียนอยู่ในวงจรของการซื้อขายเพศและเนื้อตัวร่างกาย (ยศ สันตสมบัติ, 2535: 88 – 93) ปรากฏการณ์นี้เกิดมาจากความพึงพอใจระหว่างฝ่ายอุปสงค์ (demand) หรือฝ่าย ผู้ซื้อ และฝ่ายอุปทาน (supply) หรือฝ่ายผู้ขาย ซึ่งคนในสังคมอาจเกี่ยวข้องกับการดำรงอยู่และ ขยายตัวของโสเภณีและธุรกิจเพศพาณิชย์ไม่ว่าทางใดก็ทางหนึ่ง ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ไม่มากก็น้อย ซึ่งอาจจะเป็นการเกี่ยวข้องทั้งโดยรู้ตัวและไม่รู้ตัว ในภาวะเศรษฐกิจที่ค่าครองชีพถีบตัวสูงขึ้น ตลอดเวลาเช่นนี้

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า สาเหตุของการเข้าสู่วงการขายบริการทางเพศ ได้แก่ ปัจจัย ทางชีววิทยา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยทางจิตวิทยา ซึ่งจะนำมาเป็นแนวทางใน การศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ ทั้งนี้ผลเสียของการขายบริการทางเพศมีหลายประการ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อ กามโรค ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ปัญหาเด็กที่เกิดจากโสเภณี ปัญหา อาชญากรรม การเสื่อมเสียชื่อเสียงของประเทศชาติ และปัญหาเศรษฐกิจ ฯลฯ สิ่งที่น่าเป็นห่วง

สำหรับการขายบริการทางเพศในลักษณะนี้ก็จะมีลักษณะพิเศษซึ่งยากต่อการเข้าไปตรวจสอบและควบคุมได้โดยตรงจากหน่วยงานใด อย่างเช่นในสถานอาบอบนวดหรือคาราโอเกะที่มีกฎหมายควบคุมอยู่ เพราะเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ยากและมีหนทางหลบหลีกมาก เนื่องจากไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้โดยตรง แต่ต้องผ่านตัวกลางที่เป็นคอมพิวเตอร์ แนวคิดนี้จึงนำมาใช้ในการศึกษาผลที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ซื้อบริการและผู้ขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต รวมไปถึงผู้ใช้บริการอื่นๆ ที่ใช้บริการห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ศุณิสา ทดลา (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารในห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต” โดยใช้การวิจัยเชิงพรรณนา วิเคราะห์ เก็บรวบรวมข้อมูล การสนทนาจากห้องสนทนาในเว็บไซต์ www.pantip.com www.hunsa.com www.sanook.com และโปรแกรม Pirch98 โดยใช้ระเบียบวิธี การวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาในห้องสนทนา ใช้การสนทนาดูแล (focus group) และการสัมภาษณ์เจาะลึก (in-dept interview) เพื่อศึกษาถึงปัจจัยในการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมดังกล่าว ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบพฤติกรรมการสื่อสารของผู้สนทนาเป็นไปทั้งในรูปแบบที่แตกต่างและคล้ายคลึงกันกับการแสดงออกในโลกของความเป็นจริง และเปิดโอกาสให้ผู้สนทนามีอิสระเสรีภาพในการแสดงออกในการสื่อสารอย่างไร้ขอบเขต นอกจากนี้ผู้สนทนาจะใช้ข้อความตลอดจนสัญลักษณ์ในการแสดงออกถึงอารมณ์และความรู้สึกในการสนทนา อีกทั้งผู้สนทนาจะคิดเพื่อสร้างคำและรูปแบบประโยคใหม่ ๆ ซึ่งเป็นลักษณะเฉพาะของรูปแบบการสื่อสารผ่านตัวกลางด้วยคอมพิวเตอร์ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมสื่อสารของผู้สนทนาประกอบด้วย ลักษณะที่เป็นชุมชนจำลอง สภาพะไร้การขัดขวางและการควบคุม การไร้ขอบเขตในการสร้างความหมาย การไม่รู้จักระบุที่สื่อสารด้วย การปลอมตัว การหลอกลวง ความเป็นตัวตนหลากหลาย การเปลี่ยนเพศ การสร้างจินตนาการ นอกจากนี้ยังมีปัจจัยทางด้านจิตวิทยาสังคม ได้แก่แนวคิดเกี่ยวกับตนเอง รวมทั้งทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม และความเห็นอีกส่วนหนึ่งด้วย

ศุณย์วิทย์ และพัฒนาเพศศาสตร์ศึกษา (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “พฤติกรรมทางเพศและความคิดเห็นต่อชายที่มารับบริการทางเพศของหญิงบริการ” งานวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาชีวิตของหญิงบริการทางเพศกลุ่มหนึ่งที่มารับบริการตรวจรักษาโรค ที่โรงพยาบาลบางรัก จำนวน 81 คน จากการศึกษาพบว่า สตรีเหล่านี้อยู่ในอาชีพบริการทางเพศมาแล้วโดยเฉลี่ยประมาณ 5 ปี บางคนทำงาน

มาแล้วนับสิบปี สตรีผู้ให้บริการร้อยละ 85 เคยผ่านการสมรสอยู่กับชายมาก่อนและล้มเหลวในชีวิตคู่ มีลูกเป็นภาระต้องเลี้ยงดู ซึ่งเป็นสาเหตุที่ต้องหันเหเข้าสู่อาชีพบริการทางเพศ แต่มีสตรีจำนวน 9 คน ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์กับชายมาก่อนจนเข้าสู่อาชีพบริการ สำหรับสาเหตุุงใจที่เด่นชัดในการประกอบอาชีพบริการทางเพศ คือ ความต้องการเงินอันเนื่องมาจากเหตุผลต่าง ๆ เช่น ต้องการรายได้ส่งเสียลูกเนื่องจากหย่าขาดจากสามีแล้ว ซึ่งมีรายได้และฐานะความเป็นอยู่ที่ดีกว่าสตรีบริการทางเพศเหล่านี้มีสถานที่ทำงานหลากหลายไปตามลักษณะธุรกิจทางเพศที่มีในตลาด ได้แก่ บาร์ ในท์คลับ ผับ โรงน้ำชา อาบอบนวด คาราโอเกะ สวนอาหาร อะโกโก้ นวดแผนโบราณ นางทางโทรศัพท์ พนักงานร้านตัดผมชายและแม้กระทั่งเร่ร่อนตามที่สาธารณะต่าง ๆ เช่น ย่านเขาวราช วงเวียนใหญ่ เป็นต้น ลูกค้าผู้มาใช้บริการทางเพศ มีทั้งกรรมกร ผู้ใช้แรงงาน ลูกจ้าง คนงาน พ่อค้า นักธุรกิจ พนักงานบริษัท ข้าราชการ และชาวต่างประเทศ ส่วนใหญ่มักเป็นกลุ่มคนวัยทำงานอายุระหว่าง 40 - 49 ปี รองลงมาคือ 30 - 39 ปี ส่วนวัยรุ่นและผู้สูงอายุพอ ๆ กัน สตรีผู้ให้บริการกว่าร้อยละ 20 ระบุว่า สาเหตุที่ชายมาใช้บริการทางเพศเป็นนิสัยของผู้ชายเอง และเป็นผู้ที่ไม่รู้จักคิดแยกแยะว่าอะไรถูกอะไรผิด ควรหรือไม่ควร มีปัญหาทางด้านจิตใจที่มีความเครียดเหงาเมื่อต้องการเปลี่ยนรสชาติ ต้องการความแปลกใหม่ ขณะที่หญิงบริการกว่าร้อยละ 75 ระบุว่า ลูกค้าเล่าให้ฟังว่าตนเองมีปัญหา เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างภรรยา การทะเลาะ การไม่เข้าใจกัน การไม่ยอมให้ร่วมเพศ การไม่เอาใจของภรรยา การเบียดเบียน รวมทั้งอาจจะเป็นความเครียดจากการทำงาน

โครงการผู้หญิงไทยวันพรุ่งนี้ (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยสาเหตุแห่งการขายบริการทางเพศของเด็กในเมืองเชียงใหม่” การศึกษาวิจัยเรื่องนี้เป็นงานวิจัยเชิงคุณภาพ ที่ต้องการแสวงหาข้อเท็จจริงของการเข้าสู่การขายบริการทางเพศของเด็ก เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาโสเภณีเด็ก โดยได้ทำการเก็บข้อมูลจากผู้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศและผู้ที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดจาก กลุ่มตัวอย่างจากสถานบริการทางเพศ ได้แก่ สถานอาบอบนวด และคาราโอเกะ จำนวน 6 แห่ง กลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กหญิงบริการทางเพศ จำนวน 24 คน ผู้ขายบริการทางเพศที่เป็นกลุ่มเร่ร่อน จำนวน 5 คน และกลุ่มเสี่ยงต่อการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ จำนวน 9 คน ผลจากการวิจัยพบว่า การขายบริการทางเพศของเด็กเร่ร่อนในเมืองเชียงใหม่ โดยเฉพาะเด็กที่ออกมาเร่ร่อนบนลานอนกประสงค์ประจำท่าแพมีจุดเริ่มต้นการขายบริการทางเพศจากความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างกลุ่มเพื่อนด้วยกันก่อนเป็นลำดับแรก และมีการแลกเปลี่ยนคู่กันภายในกลุ่ม จากนั้นก็จะนำไปสู่การมีเพศสัมพันธ์กับบุคคลอื่นซึ่งเป็นการเริ่มต้นของการขายบริการทางเพศของเด็กเหล่านี้ ส่วนเด็กที่ขายบริการทางเพศในสถาน อาบ อบ นวด และคาราโอเกะ จำนวน 24 คน มักเริ่มจากเบื่อบ้าน มีความสัมพันธ์ไม่ดีกับทางบ้าน พ่อแม่ให้ไปอยู่ไกล และ

มีปัญหาต่าง ๆ ตามมา จึงชักชวนเข้าสู่กระบวนการขายบริการทางเพศ แต่มีบางรายที่เกิดจากความยากจน ได้รับรู้ และเห็นคนที่ไปทำงานขายบริการทางเพศมีรายได้ดีจึงตัดสินใจทำงานทางเพศในอาชีพนี้ แต่ปัจจัยสาเหตุหลัก จะเป็นสาเหตุที่เกิดจากปัจจัยภายนอกที่มีส่วนผลักดันให้เด็กเข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศได้ง่ายขึ้น คือ 1) การพัฒนาทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงทางสังคม 2) สื่อที่เน้นในด้านธุรกิจเรียมย์ 3) นโยบายของภาครัฐที่มีส่วนส่งเสริมธุรกิจบริการทางเพศ 4) ระบบการศึกษาที่ล้มเหลวไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของชุมชน 5) ศาสนาและพฤติกรรมที่ผิดเพี้ยนของพระสงฆ์บางรูป 6) ความสัมพันธ์ของครอบครัวและเครือญาติที่ขาดหายไป ส่วนนักเรียน นักศึกษาที่เข้ามาสู่การขายบริการทางเพศในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ามีตั้งแต่ตั้งแต่ระดับมัธยมต้น ไปจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยลักษณะของการขายบริการทางเพศจะไม่ใช่ที่เปิดเผยมากนัก โดยทั่วไปจะรู้เฉพาะกลุ่ม และในบางกรณีจะเป็นการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง อยู่ในลักษณะของเด็กเสิร์ฟประจำร้านอาหารและผับ

กฤตยา อาชวนิจกุล และ วราภรณ์ แซ่สมันต (2537) ได้ศึกษาเรื่อง “วัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี : การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณี” งานวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทำความเข้าใจพฤติกรรมการซื้อประเวณี การเรียนรู้เรื่องเพศ ตลอดจนค่านิยมการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการแต่งงานและการซื้อประเวณีของวัยรุ่นชายไทย เพื่อศึกษาแนวทางในการรณรงค์เพื่อเปลี่ยนแปลงค่านิยมการซื้อประเวณีของวัยรุ่นชายไทย โดยใช้การสอบถามถึงประสบการณ์และทัศนคติของวัยรุ่นชายอายุ 17 - 24 ปี ในวิทยาลัยอาชีวศึกษาสองแห่ง จำนวน 219 คน และการสัมภาษณ์ระดับลึกกับนักศึกษาจำนวน 11 คน เป็นชาย 7 คน หญิง 4 คน ผลการศึกษาพบว่า แรงจูงใจที่สำคัญที่สุดของนักศึกษาวัยรุ่นชายที่ซื้อบริการทางเพศ คือ เพื่อบำบัดอารมณ์เพศร้อยละ 31 รองลงมาเป็นเพราะอยากลองร้อยละ 30 ซึ่งเป็นเหตุผลที่สะท้อนถึงมาตรฐานเชิงซ้อนในเรื่องเพศที่ผู้ชายถูกเลี้ยงดูและขัดเกลามาว่า ควรจะมีประสบการณ์ทางเพศก่อนการแต่งงาน และถูกทำให้เชื่อว่าเมื่อเกิดอารมณ์เพศแล้วเป็นเรื่องยากที่จะไม่ปลดปล่อย ดังนั้นการปลดปล่อยอารมณ์เพศด้วยการซื้อประเวณีจึงเป็นเรื่องไม่เสียหายแต่อย่างใด สิ่งที่เป็นแรงจูงใจอันดับรองลงมาอีกได้แก่ เพื่อความสนุก (ร้อยละ 8.70) เพื่อนชวนและจัดเพื่อนไม่ได้ (ร้อยละ 5.50) คิ่มสุราแล้วมีความต้องการ (ร้อยละ 4.60) เป็นทางออกเวลาเครียดและกั้ลุ้มใจ (ร้อยละ 4.60) ไม่ใช่เรื่องเสียหายใคร ๆ ก็ทำ (ร้อยละ 2.70) เปลี่ยนรสนา (ร้อยละ 2.70) ฯลฯ

จากการศึกษาเอกสารงานวิจัยในรอบ 10 ปี เกี่ยวกับพฤติกรรมการซื้อประเวณี สามารถสรุปภาพรวมของประสบการณ์ทางเพศของผู้ชายไทยกลุ่มต่าง ๆ ที่เคยเที่ยวหญิงบริการ ไว้ได้ดังนี้

ตาราง 2 ร้อยละของกลุ่มผู้ชายต่าง ๆ ที่เคยมีประสบการณ์ทางเพศกับหญิงบริการ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน ตัวอย่าง	ปีที่เก็บ ข้อมูล	% ที่มีเพศ สัมพันธ์ครั้งแรก กับหญิงบริการ	% ที่เคย เที่ยวหญิง บริการ	% ที่ปัจจุบัน ยังเที่ยวอยู่	อายุเฉลี่ยเมื่อ เที่ยวครั้งแรก
1. นักศึกษาระดับปริญญาตรีของ มหาวิทยาลัย 4 แห่ง ใน กรุงเทพมหานคร	300	2528	76	100*	94**	18.0
2. ทหารกองประจำการ อายุ 21 ปี ประจำเหล่าแพทย์ กองทัพอากาศที่ 3	196	2533	73	90	-	15.0 – 18.0
3. สามีที่มาใช้บริการวางแผน ครอบครัวที่ศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต 7 ราชบุรี	400	2533	-	75	32***	-
4. นักศึกษาอาชีวศึกษาชาย 15-24 ปี	455	2533	-	42	24**	17.1
5. ชายที่มารับบริการที่ศูนย์กามโรค	300	2534	97	98*	-	15.0 – 19.0
6. ชายไทยพุทธที่แต่งงานแล้วอายุ 15 – 49 ปี	672	2534	-	-	31**	-
7. ชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์กับผู้หญิง หลายคนในรอบปีที่ผ่านมา	181	2534	-	99*	99**	17.0
8. ชายอายุ 25 ปีขึ้นไป ที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนแออัดในเมือง	631	2535	52	87	32**	17.0
9. วัยรุ่นอายุ 17 – 24 ปี ที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนแออัดเมือง	444	2535	41	63	60**	16.0
10. คนขับรถบรรทุกสลิปล้อ	330	2535	48	87	43**	17.0
11. ชายในหมู่บ้าน 2 แห่งในขอนแก่น	403	2535	19	32	-	-
12. ชายอายุ 15 – 49 ปี ทั่วประเทศ	1696	2536	32	-	10**	-
13. แรงงานชาย ใน โรงงาน อุตสาหกรรมอายุ 15 – 24 ปี	356	2537	-	70	-	-
14. ชายชนชั้นกลางในเมือง	380	2538	73	100*	-	18.9

* กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกอย่างเฉพาะเจาะจงว่ามีพฤติกรรมชู้ประเวณีสูง ดังนั้นตัวเลขที่นำเสนอจึงมิใช่พฤติกรรมของผู้ชายทั่วไป ถ้าจะตีความจึงต้องทำด้วยความระมัดระวัง

** พฤติกรรมในรอบ 12 เดือน ก่อนการสำรวจ

*** พฤติกรรมในรอบ 24 เดือน ก่อนการสำรวจ

แหล่งข้อมูล 1. รัตนพร ธนาพรสังสุทธิ์ (2528) 2. ทวีศักดิ์ นพเกษตร และคณะ (2534) 3. ปัทมา ศรีสุวรรณ (2534)
4. อัญชลี คติอนุรักษ์ (2535) 5. ลดาวิทย์ หลงเจริญ (2535) 6. Sittitrai et al. (1992)
7. Havanon et al. (1992) 8, 9, 10. ชาย โหริศติ และคณะ (2537) 11. Lytle et al. (1994)
12. วรชัย ทองไทย และคณะ (2537) 13. Ford and Kittisuksatit (1995) 14. ณัฐชนก เหล่าสุขกุล (2538)

ที่มา: งานวิจัยเรื่องวัยรุ่นชายไทยกับการซื้อประเวณี: การศึกษาแนวทางการเปลี่ยนแปลงค่านิยม การซื้อประเวณี (2537: 19)

แม้ว่าจำนวนตัวอย่างและวิธีการเลือกตัวอย่างของแต่ละการศึกษาอาจมีวัตถุประสงค์แตกต่างกัน แต่ก็สามารถสรุปภาพรวมที่น่าสนใจได้ดังนี้ 1) สัดส่วนของผู้ชายที่เคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่เรียกกันว่า “จิ้นครู” กับหญิงบริการนั้นแตกต่างกันทั้งตามที่อยู่อาศัยและตามกลุ่มอายุ กล่าวคือในกลุ่มผู้มีรายได้น้อยเหมือนกัน ผู้ที่อยู่ในชนบทมีแนวโน้มที่จะมีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกกับโสเภณีต่ำกว่าผู้ที่อยู่ในเมืองค่อนข้างมาก (ร้อยละ 19 ของชายในหมู่บ้านเปรียบเทียบกับร้อยละ 52 ของชายในชุมชนผู้มีรายได้น้อยในเมือง) และผู้มีอายุน้อยมีแนวโน้มจะมีประสบการณ์น้อยกว่าผู้มีอายุมาก ยกเว้นในกลุ่มผู้มีอายุน้อยแต่อยู่รวมกันตามลำพัง เช่น กลุ่มทหารเกณฑ์ ที่สัดส่วนของการมีประสบการณ์ทางเพศครั้งแรกกับผู้หญิงบริการมีค่อนข้างสูง (ร้อยละ 73) แบบแผนนี้คล้ายคลึงกับการเคยมีประสบการณ์การเที่ยวผู้หญิงบริการ 2) เห็นชัดเจนว่าผู้ชายวัยทำงานที่อยู่ในเขตเมืองส่วนใหญ่จะเคยมีประสบการณ์การเที่ยวผู้หญิงบริการและเฉพาะในกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ได้ถูกเลือกอย่างเจาะจงว่าเป็นชาวนักเที่ยว สัดส่วนของการเคยมีพฤติกรรมซื้อประเวณีก็ค่อนข้างสูงคืออยู่ระหว่าง ร้อยละ 62 ถึง ร้อยละ 90 3) เมื่อมาถึงพฤติกรรมปัจจุบัน อาจสรุปภาพได้ว่าประมาณ ร้อยละ 25 - ร้อยละ 30 ของผู้ชายไทยยังคงเที่ยวผู้หญิงบริการ โดยสัดส่วนของกลุ่มชายโสดหรือชายที่เป็นหม้ายหรือหย่าแยก จะเที่ยวมากกว่าชายที่แต่งงานและยังอยู่กินกับภรรยา และ 4) ผู้ชายไทยส่วนใหญ่เริ่มซื้อประเวณีครั้งแรกเมื่อยังไม่บรรลุนิติภาวะคือ เริ่มเที่ยวผู้หญิงเมื่ออายุประมาณ 17 ปี

จากภาพรวมข้างต้น อาจนำมาใช้คำนวณจำนวนชายไทยนักเที่ยวให้ใกล้เคียงความจริงที่สุดได้ โดยผู้วิจัยตั้งสมมุติฐานว่าในกลุ่มชายไทยอายุ 15 – 59 ปี ที่ยังคงเที่ยวหญิงบริการอยู่ มีสัดส่วนอย่างต่ำที่สุดประมาณหนึ่งในสี่ของจำนวนรวมของผู้ชายกลุ่มนี้ เมื่อคำนวณจากฐานประชากรของชายไทยในวัยนี้เมื่อกลางเดือนกรกฎาคม พ.ศ. 2537 ที่มีอยู่รวมทั้งหมด 18.6 ล้านคน จะได้จำนวนชายนักเที่ยวล่าสุดในการคาดประมาณแบบต่ำสุดเป็นจำนวน 4.6 ล้านคน จึงเห็นได้ว่าเป็นความต้องการทางการตลาดที่มีลูกค้าจำนวนมหาศาลเพียงไร ตลาดการค้าประเวณีภายในประเทศไทยจึงกล่าวได้ว่ามีลูกค้าหลักคือผู้ชายไทยนั่นเอง

บุษบรณ จินเจริญ (2544) ได้ศึกษาเรื่อง “การต่อสู้ทางวัฒนธรรมของโสเภณีไทยจากสื่อกระแสหลักสู่เว็บบอร์ด” ซึ่งจากการวิเคราะห์สื่อเว็บบอร์ด “ไวด์ เว็บ” ที่นำมาเป็นกลุ่มตัวอย่างที่เผยแพร่อยู่ระหว่างวันที่ 1 ธันวาคม 2543 ถึงวันที่ 1 พฤศจิกายน 2544 พบว่า 1) สื่อ www ที่

นำเสนอขายบริการออนไลน์ซึ่งมีกลุ่มโสเภณีเป็นหญิงไทย โดยที่ [www](http://www.thaiwhore.com) ประเภทนี้มีวัตถุประสงค์ในเชิงธุรกิจและมีการนำเสนอโสเภณีในลักษณะของวัตถุทางเพศ จำนวน 5 เว็บไซต์ ได้แก่ <http://www.thaiwhore.com> <http://www.thaipussy.nu> <http://www.thaigirls.com> <http://www.soi8.com> และ <http://www.ithaisex.com> โดยวาทกรรมที่ปรากฏในเว็บไซต์กลุ่มนี้ประกอบไปด้วย ภาพนิ่งที่นับเป็นรูปแบบของสื่อที่ดึงดูดความสนใจของผู้เข้าชมเว็บไซต์ โดยจะเป็นภาพของผู้หญิงแต่งกายवानหวิว เสื้อผ้าน้อยชิ้นหรือถึงขั้นเปลือยอก ในอากัปกริยาขั้ววนในท่าทางที่แสดงออกให้ผู้เข้าชมเห็นถึงการร่วมเพศรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งภาพอวัยวะเพศ หน้าอกหรือบริเวณที่ลับของผู้หญิง ภาพนิ่งเหล่านี้จะถูกจัดวางรวมกับข้อความต่าง ๆ ซึ่งเป็นการบรรยายบริการที่เว็บไซต์เหล่านี้จัดบริการ ภาพนิ่งจึงทำหน้าที่ในการเชิญชวนและดึงดูดให้ผู้เข้าชมสมัครใช้บริการ สำหรับภาพเคลื่อนไหว ในเว็บไซต์เหล่านี้มี 2 ประเภท คือการทำให้ภาพนิ่งเคลื่อนที่ขยับไปมาเล็กน้อย และภาพเคลื่อนไหวสมบูรณ์แบบในลักษณะของวิดีโอ ซึ่งภาพเคลื่อนไหวทั้ง 2 ประเภทจะเป็นภาพกิจกรรมทางเพศในรูปแบบต่าง ๆ เช่น ภาพแสดงการร่วมเพศที่แอบถ่ายทำ ภาพแสดงการสำเร็จความใคร่ด้วยอุปกรณ์ ภาพแสดงการร่วมเพศแบบมีอาชีพ และการร่วมเพศหมู่ ซึ่งภาพเหล่านี้จะถูกจัดวางรวมกับข้อความต่าง ๆ ซึ่งเป็นการบรรยายบริการที่เว็บไซต์เหล่านี้จัดบริการ ดึงดูดและเชิญชวนให้ผู้เข้าชมสมัครใช้บริการเช่นเดียวกับภาพนิ่ง ส่วนภาพการ์ตูน animation ส่วนใหญ่จะเป็นภาพการ์ตูนญี่ปุ่นที่แสดงท่าทางต่าง ๆ แทนภาพของผู้หญิงจริง ๆ ซึ่งมีอากัปกริยาเช่นเดียวกันกับภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหวที่เป็นผู้หญิงจริง ๆ ซึ่งผู้ที่สมัครเป็นสมาชิกสามารถเข้าไปชมภาพการ์ตูนจากคลังภาพที่แสดงการร่วมเพศในรูปแบบต่าง ๆ ได้มากมาย อีกประเภทหนึ่งได้แก่ ไฮเปอร์เท็กซ์ ซึ่งจะพบมากในเว็บไซต์ประเภทนี้ เนื่องจากการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างหน้าต่างในเว็บไซต์เดียวกัน หรือเว็บไซต์อื่น ๆ ที่อยู่ในกลุ่มธุรกิจประเภทนี้ ซึ่งแสดงถึงการสร้างข่ายอย่างแน่นหนา และประเภทสุดท้ายคือข้อความ ก็จะเป็นข้อความที่ใช้ภาษาในการโฆษณาเชิญชวนให้ผู้เข้าชมสมัครเป็นสมาชิกเพื่อที่จะได้เข้าชมและใช้บริการในเว็บไซต์ รวมทั้งเป็นการโฆษณาบริการต่าง ๆ ของเว็บไซต์ อาทิ บริการชมภาพโป๊ ภาพอนาจารของการแสดงการร่วมเพศแบบต่าง ๆ ทั้งชาย-หญิง ชาย-ชาย หญิง-หญิง ฯลฯ

และ 2) สื่อ www ที่เปิดโอกาสให้มีการซื้อขายบริการในลักษณะการพูดคุยและตอบโต้ในห้องสนทนา www ประเภทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นที่นำไปสู่การเสนอขายบริการทางเพศในเชิงธุรกิจ ซึ่งพบเพียง 3 เว็บไซต์ คือ <http://www.come.to/thaiside> ห้องหนึ่งคอตคอม www.thaimisc.com/cji-in/freewebboard/vboard.pl?user=onrasa และ <http://www.all-4-thai.com> ซึ่งเว็บไซต์ประเภทนี้จะมีลักษณะเป็นการพูดคุยและตอบโต้กันในห้องสนทนา จากกลุ่มตัวอย่างพบว่าห้องที่พบการนำเสนอบริการทางเพศในเชิงธุรกิจ มักเป็นห้อง

สนทนาสำหรับผู้ที่ต้องการหางานนอกเวลา ภาษาที่ใช้จะเป็นภาษาไทยรูปแบบไม่ซับซ้อน คือเป็นเพียงบทสนทนาโต้ตอบระหว่างกัน ผู้วิจัยจึงศึกษาวาทกรรมโดยวิเคราะห์จาก ภาษา สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอบริการทางเพศและภาษาที่ใช้ในการโต้ตอบเพื่อต่อรองราคา โดยการวิเคราะห์นี้จะชี้ให้เห็นประเด็นที่ว่าสื่ออินเทอร์เน็ตได้เพิ่มอำนาจการต่อรองให้แก่โสเภณีมากกว่าที่ปรากฏในสื่อกระแสหลัก และเป็นสื่อที่ทำให้โสเภณีเป็นผู้เลือกแทนที่จะเป็นฝ่ายที่ถูกเลือก

ยศ สันตสมบัติ (2535) ได้ศึกษาเรื่อง “แม่หญิงสืขยัตว : ชุมชนและการค้าประเวณีในสังคมไทย” โดยงานวิจัยชิ้นนี้ เป็นความพยายามในการศึกษาและทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์เด็กท้องได้หรือการค้าประเวณีของเด็กสาวจากชนบทภาคเหนือ ภายในบริบททางสังคมวัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองของ “ชุมชน” ชนบท ผู้วิจัยเสนอว่า การค้าประเวณี เป็นปรากฏการณ์ที่มีอาจทำความเข้าใจและอธิบายได้ โดยการยกสาเหตุในเรื่องของความยากจนแต่เพียงอย่างเดียว เพราะโดยเนื้อหาแท้จริงแล้ว การค้าประเวณี เป็นเพียงปัญหาหนึ่งของชุมชนชนบทไทย ท่ามกลางปัญหาอื่น ๆ อีกมากมาย ซึ่งล้วนแล้วแต่เป็น “ผลผลิต” ของการพัฒนาความด้อยพัฒนาของประเทศไทย การมุ่งสนับสนุนความเจริญเติบโตของภาคอุตสาหกรรมในเมือง โดยปล่อยให้ภาคเกษตรกรรมในชนบทค่อย ๆ เข้าสู่ภาวะล้มละลาย ภาวะว่างงานในชนบท ค่าจ้างแรงงาน ราคาถูก การกระจายรายได้ที่ไม่เป็นธรรม การครอบงำทางการศึกษาและวัฒนธรรมจากศูนย์กลาง การเติบโตของธุรกิจเรีงรมย์ และการค้าประเวณีตามเมืองใหญ่ ๆ และแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ การแพร่ระบาดของอุดมการณ์บริโภคนิยมและความทันสมัย การขาดความสมดุลระหว่างความต้องการปัจจัยเพื่อบริโภค กับความสามารถในการตอบสนองความต้องการนั้น การถูกยึดเชิดให้พึ่งพิงภายนอกมากขึ้นเรื่อย ๆ จนทำให้ศักยภาพแห่งการพัฒนาตนเองภายในชุมชนชนบทหยุดชะงักลง พลังในการแสวงหาทางเลือกเพื่อยกระดับฐานะของตนเริ่มอ่อนกำลัง จิตวิญญาณของชุมชนเริ่มเสื่อมทรามลงด้วยพลังกระแสทางเศรษฐกิจและการรุกของกลไกตลาด นอกจากนั้น การเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขทางสังคมของการผลิตในชุมชนชนบท ยังส่งผลให้การรวมกลุ่มและกลุ่มองค์กรสังคมเกิดการเปลี่ยนแปลง บทบาทและฐานะของผู้หญิงลดต่ำลง ผู้หญิงถูกผลักออกจากการเป็นผู้ผลิตในภาคเกษตรและกลายมาเป็นสินค้าคุณภาพดีราคาถูก เพื่อป้อนสู่ตลาดการค้าประเวณีซึ่งขยายตัวและมีความต้องการ “สินค้า” เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ประการเหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นเงื่อนไขสำคัญส่งผลให้การค้าประเวณีในชุมชนชนบทและสังคมไทยเกิดการผลิตซ้ำ ขยายตัวและเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นตลอดเวลา

บุญธรรม หาจัตุรัส (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขายบริการทางเพศของผู้หญิงในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่” การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและเงื่อนไข ที่ส่งผลต่อการขายบริการทางเพศของผู้หญิง ในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยใช้วิธีรวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตการสนทนากลุ่มย่อย การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกกับผู้ให้ข้อมูลหลัก ซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีประสบการณ์ในการขายบริการทางเพศในเขตอำเภอเมืองจังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 6 คน จำแนกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นผู้หญิงขายบริการทางเพศที่ยังคงขายบริการทางเพศอยู่ในปัจจุบัน และกลุ่มที่สองเป็นผู้หญิงขายบริการทางเพศที่ได้เลิกขายบริการทางเพศไปแล้ว จำนวน 3 คน กลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักดังกล่าวมีอายุที่แตกต่างกันและมาจากสถานบริการที่ต่างกัน ข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ ความถูกต้อง จำแนกเป็นหมวดหมู่ วิเคราะห์นำเสนอโดยการบรรยาย ผลของ การสรุปวิจัยได้ดังนี้

รูปแบบการขายบริการทางเพศของผู้หญิงมีหลายรูปแบบ มีทั้งรูปแบบการขายบริการทางเพศโดยตรงในลักษณะเปิดเผยที่มีที่ตั้งของสถานบริการเป็นหลักแหล่งแน่นอน เช่น โซเก็นขายบริการในช่อง นางทางโทรศัพท์ตามบ้าน ตามโรงแรมหรือตามหอพัก และรูปแบบการขายบริการทางเพศแบบแอบแฝง ในลักษณะไม่เปิดเผยที่อาศัยกิจการหรือสถานภาพอื่นบังหน้าแล้วขายบริการทางเพศ เช่น เด็กเสิร์ฟในร้านอาหาร นักศึกษาในสถาบันการศึกษาผู้ช่วยช่างเสริมสวย สาวบาร์เบียร์ สาวนักร้องในร้านคาราโอเกะหรือร้านอาหาร หมอนวดและนักร้องขายบริการทางเพศ เงื่อนไขที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการขายบริการทางเพศของผู้หญิง ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ที่พบจากการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สภาพครอบครัวภูมิหลัง นิสัยการใช้ชีวิตแบบฟุ้งเฟ้อเพื่อน รายได้และค่าตอบแทนรวมไปถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นเงื่อนไขที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งกลุ่มของผู้หญิงขายบริการทางเพศที่ในปัจจุบันได้เลิกขายบริการทางเพศไปแล้วและกลุ่มของผู้หญิงขายบริการทางเพศในปัจจุบันยังคงขายบริการทางเพศอยู่

ธีรยุทธ รุ่งเรือง (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการขายบริการในรูปแบบนางทางโทรศัพท์” การศึกษาวิจัยเรื่องกระบวนการขายบริการในรูปแบบนางทางโทรศัพท์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงประวัติความเป็นมา และกระบวนการขายบริการในรูปแบบนางทางโทรศัพท์ใช้ชีวิตวิจัยในเชิงคุณภาพ ซึ่งใช้การสัมภาษณ์แบบเจาะลึกใช้ข้อมูลทางด้านเอกสารเป็นส่วนประกอบ ผลการศึกษา พบว่า ลักษณะของการขายบริการทางเพศของนางทางโทรศัพท์มี 2 ประเภทคือแบบเปิดเผยจะมีลักษณะผู้ใช้บริการสามารถติดต่อทางโทรศัพท์โดยตรงต่อผู้ขายบริการ ซึ่งสามารถกำหนดค่าตัวของตนเองโดยไม่ต้องผ่านนายหน้าหรือผู้ประกอบการ แบบไม่เปิดเผย มีลักษณะของการอยู่รวมกันอย่างเป็นสังคด ผู้ใช้บริการจะระบุเปิดของหญิงขายบริการ เมื่อเอเจนต์ได้รับข้อมูลแล้ว

จึงติดต่อกับผู้ขายบริการ เพื่อหาผู้ขายบริการที่ตรงตามสเปคที่ผู้ใช้บริการกำหนด ภูมิหลังของนางทางโทรศัพท์ ในปัจจุบันผู้ขายบริการจะเริ่มค้นขายบริการตั้งแต่อายุ ยังน้อยหรือยังเรียนอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นถึงระดับมหาวิทยาลัย สาเหตุเนื่องมาจาก 1) ต้องการช่วยเหลือครอบครัว เพราะครอบครัวยากจน 2) การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย 3) การขาดความรักจากครอบครัวหรือการประชดครอบครัว 4) การทำตามเพื่อน 5) อยากลอง ผู้ขายบริการส่วนใหญ่จะเป็นเด็กต่างจังหวัดที่มีเรียนในตัวเมือง เมื่อมีแฟนจึงมาเช่าที่พักกับแฟนเมื่อเกิดไม่ลงรอยกันและเลิกกันไป จึงมีความคิดว่าการขายบริการไม่เสียหายอะไรจึงหันมาขายบริการ

การขายบริการทางโทรศัพท์ มีอยู่ 2 ประเภท คือ 1) แบบเปิดเผย กล่าวคือ ผู้ใช้บริการสามารถติดต่อทางโทรศัพท์ได้โดยตรง สามารถกำหนดราคาของตนเองไม่ได้ผ่านนายหน้าหรือผู้จัดการ ผู้ประกอบการ และยังสามารถแนะนำผู้ใช้บริการติดต่อกับเพื่อนหรือคนที่รู้จักที่อยากหาเงินโดยวิธีนี้ ให้ไปใช้บริการโดยบางที่ตัวเองจะมีเครือข่ายแบบโฆษณาบอกกันไปเป็นวงกว้างโดยอัตโนมัติจากปากต่อปาก และ 2) แบบไม่เปิดเผย กล่าวคือ จะอยู่กันเป็นกลุ่ม สังกัด โดยผู้ใช้บริการต้องติดต่อกับผู้ประกอบการ หรือผู้ดูแลสังกัด โดยราคาอาจจะตายตัวตามค่าตัว ผู้ขายบริการกลุ่มนี้ไม่ชอบเปิดเผยตัว เพราะอาจจะยังไม่เคยมีประสบการณ์จึงต้องอาศัยผู้ดูแลเป็นคนติดต่อกันให้โดยจะถูกหัก เงิน ค่า ตัวประมาณ 30 - 40 เปอร์เซ็นต์ เป็นค่าดำเนินงาน ที่เหลือจึงเป็นของนางทางโทรศัพท์

ภูมิหลังของนางทางโทรศัพท์ ในอดีตและปัจจุบันจะไม่แตกต่างกันมากนักแต่สิ่งที่พบในการศึกษาคือระดับของอายุที่ค่อนข้างต่ำลงเรื่อย ๆ ในการขายบริการกล่าวคือ มีการขายบริการตั้งแต่อายุน้อย ในวัยเรียนตั้งแต่ระดับของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นขึ้นมาเรื่อย ๆ จนถึงระดับมหาวิทยาลัย อันเนื่องมาจาก สาเหตุ 1) การช่วยเหลือครอบครัว มีนักศึกษาบางคนที่มีพ่อแม่แยกทางกันและพ่อมีภรรยาใหม่ ส่วนแม่มีสามีใหม่ ถ้าใช้ในการเล่าเรียนจึงไม่พอ จึงตัดสินใจในการทำอาชีพนี้ เพื่อให้มีเงินในการศึกษาต่อ 2) การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย เป็นลักษณะของการเลียนแบบวัฒนธรรมตะวันตกในการแต่งตัวและการใช้เครื่องสำอางซึ่งของเหล่านี้ราคาแพงมาก ทางบ้าน ส่งเงินมาให้ไม่พอใช้ จึงตัดสินใจในการหาเงินโดยการขายบริการทางเพศ 3) การขาดความรักจากครอบครัวหรือการประชดครอบครัว จะเป็นการที่ขาดความรักและความเข้าใจและรวมถึงการประชด โดยที่คิดว่าเงินไม่ใช่เรื่องสำคัญแต่ได้มาก็ดี แต่สิ่งที่ต้องการที่จะทำตามเพื่อนบ้าง เพื่อที่จะใช้เงินอย่างสนุกและสบายตามที่ตนเองต้องการ 4) การทำตามเพื่อน เมื่อเพื่อนทำและเห็นเพื่อนมีเงินและใช้จ่ายเงินอย่างสนุกสนานจึงอยากที่จะทำตามเพื่อนบ้าง เพื่อที่จะใช้เงินอย่างสนุกและสบายตามที่ตนเองต้องการ 5) อยากลอง จะเป็นลักษณะของการอยากรู้อยากลอง ว่าจะเป็นอย่างไร มีความรู้สึกอย่างไร แล้วยังได้เงินมาฟรี ๆ โดยที่มีประสบการณ์ใหม่ ๆ อยู่เสมอ ซึ่งจะเห็นได้ว่ามี

เด็กที่มาขายบริการทางเพศส่วนใหญ่จะเป็นเด็กที่มีปัญหาจากทางบ้านแล้วแยกมาอยู่หอพัก หรือเด็กที่มาจากต่างจังหวัดเพื่อมาเรียนหนังสือ แต่เงินที่บ้านส่งมาให้ไม่พอ จึงมาขายบริการเพื่อให้มีเงินค่าเล่าเรียน เมื่อมีเงินมากขึ้นจึงใช้อย่างฟุ่มเฟือยมากขึ้นทำให้เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงในการขายบริการครั้งต่อไปไม่ได้ เมื่อมีภาระในการใช้จ่ายมากขึ้นเป็นเงาตามตัว

หนึ่งฤทัย โอภาสพสุ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “การขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิง” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษากระบวนการเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิง การตัดสินใจเข้าสู่การขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิง การดำเนินชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นหญิงที่ขายบริการทางเพศ การนำเสนอภาพของนักเรียนนักศึกษาวัยรุ่นหญิง โดยใช้นำเสนอเป็นกรณีศึกษา (case study) ทั้งหมด 9 ราย และนายหน้าอีก 1 ราย ในพื้นที่อำเภอเมือง จังหวัดนครปฐมการศึกษานี้ใช้ระเบียบวิธีการการวิจัยเชิงคุณภาพเป็นแนวทางในการศึกษานี้ ผลการศึกษานี้พบว่า กระบวนการเข้าสู่การขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนโดยภาพรวมนักเรียนวัยรุ่นหญิง ส่วนใหญ่ที่อยู่ภายใต้ความสัมพันธ์ของนายหน้ารายนี้มักจะเป็นเพื่อนกัน ได้แก่ กลุ่มนักเรียนการศึกษานอกโรงเรียน กลุ่มนักเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มระดับอุดมศึกษา จากการวิเคราะห์โดยภาพรวม ภูมิหลังทางครอบครัวของกลุ่มนักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนมักมาจากครอบครัวที่ไม่สมบูรณ์มากนักคือ ครอบครัวแตกแยก ขาดพ่อแม่เลี้ยงดู พ่อแม่และผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ขาดการดูแลเอาใจใส่ ซึ่งเกิดจากการคบค้าสมาคมที่แตกต่างของพวกเธอ โดยเฉพาะเพื่อน ๆ และบุคคลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในอาชีพนี้ ได้มีบทบาทในการชักนำให้พวกเธอก้าวเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศ และการยอมรับการตีความในทางบวกของอาชีพนี้ว่า ทัศนคติของนักเรียนวัยรุ่นหญิงต่อการขายบริการทางเพศ หารขายบริการทางเพศในวัยเรียน นักเรียนวัยรุ่นหญิงเหล่านี้มองการขายบริการทางเพศเป็นเรื่องราวความจำเป็นของแต่ละคนและถือเป็นเรื่องปกติธรรมดาที่มีมานานแล้ว โดยเฉพาะในสภาพแวดล้อมที่พวกเธอกำลังศึกษาเล่าเรียนอยู่ในสถาบันการศึกษา การที่พวกเธอยังเป็นนักเรียน นักศึกษาอยู่ด้วยแล้ว พวกเธอเห็นว่าจะทำให้ราคาของพวกเธอสูงขึ้นเสียด้วยซ้ำไป และมันก็ได้เสียหยาอะไร ไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ใคร

มูลเหตุหรือเงื่อนไขที่นำไปสู่การตัดสินใจขายบริการทางเพศ ของนักเรียนวัยรุ่นหญิงเกิดจากปัจจัย 2 ประการ ประการที่หนึ่ง ได้แก่ ปัจจัยภายในหรือปัจจัยด้านบุคคล คือ อิทธิพลจากตัวเด็ก แรงกดดันทางด้านจิตใจ ความใฝ่ฝันของวัยรุ่นในยุคสังคม “บริโภคนิยม” ประการที่สอง ได้แก่ ปัจจัยภายนอกหรือปัจจัยทางสังคม คือ อิทธิพลทางครอบครัว อิทธิพลของเพื่อน อิทธิพลทางการควบคุมทางสังคม อิทธิพลที่เกิดจากความหมายเชิงอัตวิสัยของการมีเพศสัมพันธ์ของชาย

ผู้เที่ยว วิธีการดำเนินชีวิตของนักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนในระหว่างการใช้ชีวิตในการขายบริการทางเพศซึ่งการพักอาศัยของนักเรียนวัยรุ่นหญิงพบว่า จะอาศัยอยู่กับครอบครัวและแยกออกมาเช่าหอพักอยู่ ห้องเช่าต่างหาก ในส่วนของการสวมบทบาทการเป็นลูกสาวพบว่า นักเรียนวัยรุ่นหญิงที่อาศัยอยู่กับครอบครัวสามารถแสดงบทบาทการเป็นลูกสาวที่ดี โดยการรับผิดชอบเรื่องงานบ้าน และรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในบ้านด้วยตัวเองซึ่งรายได้จะมาจากการขายบริการทางเพศ บทบาทการเป็นนักเรียนในสถานศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นหญิงจะไม่แต่งเครื่องแบบนักศึกษา “ออกงาน” โดยเด็ดขาด เนื่องจากว่าต้องหลบเลี่ยงจากอาจารย์ ผู้ปกครองและคนรู้จักและการขายบริการทางเพศไม่มีผลต่อการเรียน หรือว่าภาพลักษณ์ของการเป็นนักเรียนกลับมองว่ารายได้ที่เกิดจากการขายบริการทางเพศสามารถที่ช่วยเหลือ ค่าใช้จ่ายในการศึกษาเล่าเรียนได้และนำเงินที่หามาได้มาใช้จ่ายในการแต่งตัว ชื้อเครื่องอำนวยความสะดวก เป็นต้น ตลอดจนมองว่าการเป็นนักเรียนในสถานศึกษา สามารถเรียกร้อยค่าบริการจากชายผู้เที่ยวได้มากกว่าผู้หญิงที่ขายบริการทางเพศตามสถานบริการ ในส่วนบทบาทการเป็นผู้หญิงในสังคมพบว่านักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนสามารถวางตัวได้กลมกลืนกับคนทั่วไป และพบว่าส่วนใหญ่มีคนรัก คนรักบางคนก็ทราบตัวตนทำอาชีพนี้ บางคนก็ปิดบังไม่ให้คนรักรู้ความจริงว่าตนเองประกอบอาชีพนี้

ปัญหาอุปสรรคและผลกระทบที่เกิดจากการใช้ชีวิต ในการขายบริการทางเพศของนักเรียนวัยรุ่นหญิง พบว่า ปัญหาที่ต้องหลบเลี่ยงเจ้าหน้าที่ตำรวจเนื่องจากว่าตนเองอายุยังไม่ถึง 18 ปี ปัญหาการหลบเลี่ยงจากคนรู้จักเพื่อป้องกันผู้ที่จะไป พ่อ แม่ ผู้ปกครองและอาจารย์ในสถานศึกษา ปัญหาการถูกเอารัดเอาเปรียบจากนายหน้า ในส่วนของผลกระทบจากการที่นักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนพบว่า ส่งผลกระทบทางด้านสุขภาพจิตได้แก่ ความหวาดกลัวว่าคนที่รู้จักจะรู้ความจริง โดยเฉพาะ พ่อ แม่ ผู้ปกครองและคนรัก สุขภาพกายได้แก่ เกิดจากการรับประทานยาคุมฉุกเฉิน การใช้ยาเสพติดในระหว่างการใช้ชีวิตในการขายบริการทางเพศ ด้านสังคม ได้แก่ การถูกมองจากชายผู้เที่ยวที่เคยใช้บริการตนเองมักจะมองตนด้วยความรังเกียจ และดูถูก ทำให้พวกเธอรู้สึกว่าคุณค่าตัวเองไร้ค่า

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย คือ เน้นการสร้างความปลอดภัยในครอบครัว ผู้เป็นพ่อแม่และผู้ปกครองควรดูแลเอาใจใส่บุตรหลานของตนให้ดี และประสานงานกับทางสถานศึกษา ควรมีการสร้างค่านิยม การปลูกฝังจริยธรรมให้มนุษย์เห็นคุณค่าแห่งตนและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ สร้างจิตสำนึกของชายผู้เที่ยวให้มีความผูกพันกับชายผู้เที่ยวให้มีความผูกพันกับคู่ชีวิตของตน ทางสถานศึกษาควรดูแลเอาใจใส่เด็กนักเรียนของตนเสมือนเด็กคือ ลูกหลานของตน มีการตรวจสอบการพักอาศัยของเด็กนักเรียน เพื่อเป็นการสอดส่องดูแลและเป็นการคัดกรองของปัญหาต่างๆที่อาจจะเกิดขึ้นได้ มีการจัดโครงการตรวจสอบสุขภาพแก่นักเรียนวัยรุ่นหญิงในวัยเรียนทุก

สถาบันการศึกษามีการแก้ไขกฎหมายและใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ได้แก่ กฎหมายการห้ามหญิงขายบริการทางเพศเพื่อตัดปัญหาการสร้างอุปทาน และกฎหมายการห้ามซื้อบริการทางเพศเพื่อตัดปัญหาการสร้างอุปสงค์

ภัทรพร นุพศิริ (2546) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบและวิธีขายบริการทางเพศของวัยรุ่นไทยในภาคตะวันออก” โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาถึงรูปแบบการขายบริการทางเพศของวัยรุ่นไทยในภาคตะวันออก 2) เพื่อศึกษาวิธีการขายบริการทางเพศของวัยรุ่นไทยในภาคตะวันออก 3) เพื่อศึกษาการเข้าสู่ธุรกิจการขายบริการทางเพศและวิธีการออกจากธุรกิจ การศึกษาเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Study) จากข้อมูลทางด้านเอกสารและการสัมภาษณ์เจาะลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญในการสัมภาษณ์เจาะลึกรวมทั้งสิ้น 19 ราย วิเคราะห์ข้อมูลโดยการประมวลผลเรียบเรียงเชิงพรรณนา รวมทั้งใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย ความถี่ หาค่าร้อยละ ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่สำคัญนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเพศหญิง จำนวน 14 ราย คิดเป็นร้อยละ 73.68 และเพศชายจำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.31 โดยเฉลี่ยมีอายุอยู่ที่ประมาณ 21 ปี 6 เดือน โดยมีอายุที่สูงที่สุด อายุ 27 ปี และในขณะเดียวกันอายุดำสุด 18 ปีจากกลุ่มข้อมูลที่เก็บมาได้ พบว่า ช่วงอายุ 21-25 ปี ร้อยละ 43.36 นั้นมีมากที่สุด คือ 9 ราย ส่วนรองลงมาคือกลุ่มอายุ 15-20 ปี ร้อยละ 42.10 เป็นคนในพื้นที่ และคนนอกพื้นที่ที่เพิ่งโยกย้ายภูมิลำเนาเข้ามาอยู่ที่พื้นที่ 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 5.26 สำหรับการศึกษาชั้น พบว่า มีวุฒิการศึกษาสูงในระดับปริญญาตรี 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 21.05 และเป็นระดับการศึกษาต่ำกว่า ม.6 จำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.36 สำหรับที่พักอาศัย พบว่า ส่วนใหญ่นั้นเช่าบ้านอยู่ด้วยกันกับเพื่อนมีสูงสุดจำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 52.68 รองลงมาอยู่บ้านส่วนตัวกับครอบครัว จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 15.78 และผ่านการมีเพศสัมพันธ์ก่อนจะมาทำการขายบริการทางเพศ จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 89.47 นอกเหนือจากนั้นไม่เคยมีเพศสัมพันธ์ก่อนมาขายบริการทางเพศ มีจำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 10.53

จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 19 ราย เกี่ยวกับเรื่องของรูปแบบรวมถึงวิธีการขายบริการทางเพศ สามารถสรุปได้ว่า รูปแบบการขายบริการทางเพศ ส่วนใหญ่แล้วจะทำกันเป็นกลุ่ม กรณีกระทำความแบบคนเดียวนั้น จะทำก็ต่อเมื่อได้รู้จักกับผู้ซื้อบริการทางเพศในเวลาต่อมา การทำคนเดียวนั้น จะมีความเสี่ยงกับการถูกล่อล่อ ทำให้ผู้ขายบริการทางเพศ ไม่นิยมทำกัน ในช่วงเริ่มต้นโดยมีเอเจนต์จัดหาลูกค้ามาให้ เพียงแต่กลุ่มวัยรุ่นที่อยู่ภายใต้การควบคุมของเอเจนต์ไปทำงานตามหน้าที่แล้วกลับมารับเงินส่วนแบ่ง ส่วนใหญ่ของผู้ที่ให้ข้อมูล พบว่าการริเริ่มในการขายบริการทางเพศนั้นจะเริ่มต้นมาจากเอเจนต์ แต่การที่ได้วัยรุ่นส่วนหนึ่ง ก็กระทำการหาลูกค้าเอง โดยการไปยื่น

หาลูกค้าที่ตามร้านอาหาร และที่ร้านสะดวกซื้อ จะเป็นเพศชายทั้งสิ้น มีจำนวน 5 ราย เนื่องจากไม่มีเอเจนต์ให้อยู่ในสังกัด เพราะเอเจนต์จะมีเด็กเพศหญิงเท่านั้นในสังกัด ส่วนเรื่องของการค้าขายบริการทางเพศนั้น พบว่าผู้ให้ข้อมูลนั้นทำกันมานาน ไม่ต่ำกว่าคนละ 2 ปี และส่วนใหญ่ก็มักกระทำกันด้วยความสมัครใจ ส่วนรูปแบบการขายบริการทางอินเทอร์เน็ต มีจำนวนไม่มากนัก เพราะเสี่ยงกับการถูกตำรวจล่อซื้อได้เช่นกัน

วิธีการขายบริการทางเพศ ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นนั้น ก็จะปรากฏตัวตามรูปแบบที่จะขายบริการทางเพศ ทั้ง 3 แบบ แต่ส่วนใหญ่จะเป็นกรณีการขายแบบผ่านเอเจนต์ พบว่าเอเจนต์นั้น เป็นหัวใจของการทำมาหากินของธุรกิจประเภทนี้ เนื่องจากเด็กวัยรุ่นส่วนหนึ่งก็ไม่กล้าที่จะกระทำการขายบริการทางเพศเอง เพราะกลัวที่จะถูกตำรวจล่อซื้อ/จับ แต่สำหรับเอเจนต์จะมีเส้นมีสายในการจ่ายให้กับเจ้าหน้าที่ยู่แล้ว ในขณะที่เดียวกันก็ปรากฏการขายตัว โดยการติดต่อแบบตรงกับลูกค้าเอง ซึ่งเป็นวิธีการขายบริการทางเพศแบบคนเดียว กระทำหลังจากรู้จักกับผู้ที่ซื้อบริการที่มีความคุ้นเคยกันแล้วกับผู้ขาย ทำให้ผู้ซื้อส่วนมากจะต่อรองราคาตามอัตราปกติ ดังนั้นเราก็จะเห็นการล้นไหลของพฤติกรรม รวมทั้งรูปแบบและวิธีการการขายบริการทางเพศของกลุ่มวัยรุ่นกับเอเจนต์ จนบางครั้งไม่สามารถที่จะแยกออกได้ว่า เอเจนต์ติดต่อให้ผู้ขาย หรือ ผู้ขายบริการทางเพศขายเอง ดังจะดูได้จากปริมาณการเก็บข้อมูลในส่วนของการขาย จะพบว่า ผู้ให้ข้อมูลนั้นได้ตอบในจำนวนที่ใกล้เคียงกันมาก ส่วนการแก้ไขปัญหาเรื่องการถูกเออาร์ดเอเปรียบในเรื่องค่าบริการนั้น ผู้ขายบริการทางเพศจะเรียกเก็บเงินค่าบริการก่อนการขายบริการเกือบทั้งหมด

การเข้าสู่ธุรกิจการขายบริการทางเพศครั้งแรกของเด็กวัยรุ่นไทยในภาคตะวันออก ส่วนใหญ่จะเกิดจากปัญหาความจำเป็นทางเศรษฐกิจ อันเนื่องมาจากความยากจน ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะปัญหาครอบครัว และปัญหาทางสังคมที่ได้หมักหมมอยู่ในระบบสังคมไทยมานานแสนนาน ภายใต้วัฒนธรรมของคนไทยที่ชื่นชมวัตถุนิยม และค่านิยมอันผิด ๆ ของผู้ขายบริการทางเพศของเด็กวัยรุ่นไทย ประกอบกับเป็นอาชีพที่ทำงานสบาย รายได้ดี ใ้ร่างกายตนเองเท่านั้น ไม่ได้ลงทุนอะไร ส่วนการออกจากธุรกิจการขายบริการทางเพศนั้น ไม่มีผู้ให้ข้อมูลคนใดต้องการออกจากธุรกิจนี้ จนกว่าจะมีฐานะดีขึ้น

แนวทางป้องกันแก้ไขปัญหาแบ่งเป็น 3 ช่วง คือ 1) ระยะเวลาก่อนขายบริการทางเพศ 2) ระยะเวลาระหว่างขายบริการทางเพศ 3) ระยะเวลาหลังจากการขายบริการทางเพศ ซึ่งผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะป้องกันแก้ไขปัญหาระยะเวลาของการขายบริการทางเพศได้ดี โดยใช้วิธีให้แขกสวมถุงยางอนามัย และการป้องกันแก้ไขปัญหาของการขายบริการทางเพศ จากการถูกเออาร์ดเอเปรียบค่าบริการด้วยวิธีรับเงินก่อนให้บริการ และเลือกผู้ซื้อบริการทางเพศโดยผ่านเอเจนต์ สำหรับช่วงเวลาหลังการขายบริการทางเพศ ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่จะเลือกใช้วิธีตรวจสอบสภาพอย่างสม่ำเสมอ

แนวทางป้องกันแก้ไขที่ผู้วิจัยเสนอมี 3 แนวทางดังนี้ 1) ด้านบุคลากรควรจะมีการปรับระบบความคิดโดยช่วยกันปลูกฝังจิตสำนึก มีการณรงค์เกี่ยวกับคุณค่าวัฒนธรรมไทย และค่านิยมที่ถูกต้องให้กับเยาวชนในฐานะที่เกิดมาเป็นคนไทย ให้ดำรงไว้ซึ่งศักดิ์ศรีคุณค่าของตัวเอง 2) ด้านสังคม ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องควรจะร่วมมือกันในการส่งเสริม ให้โอกาส สร้างงานให้ประชาชน โดยเฉพาะวัยรุ่นได้มีศักยภาพที่มีอยู่ในตนเองให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการทำงาน เพื่อนำรายได้ที่มั่นคง ดีกว่าจะมหารายได้พิเศษด้วยวิธีการขายบริการทางเพศ 3) ด้านกฎหมาย ควรนิষังโทษอย่างเคร่งครัดกับทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นผู้ซื้อ ผู้ขาย เจ้าหน้าที่บ้านเมืองและผู้ที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องไม่ทางตรงก็ทางอ้อม ในกรณีนี้ที่กระทำความผิด

ชาญยุทธ มั่งคั่ง (2542) ได้ศึกษาเรื่อง “กระบวนการและพัฒนาการของการเป็นชายขายบริการทางเพศ ในจังหวัดเชียงใหม่” การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการและพัฒนาการของการเป็นชายขายบริการทางเพศ โดยศึกษาถึงภูมิหลัง สภาพความเป็นอยู่ การทำงาน และทัศนคติต่ออาชีพของชายขายบริการทางเพศ ศึกษาการดำเนินชีวิตในอนาคตของชายขายบริการทางเพศ โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างที่ให้ข้อมูลในระดับลึกได้ จำนวน 10 คน รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตแบบมีส่วนร่วม การสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ การจัดสนทนากลุ่ม วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้โดยการจัดรูปความสัมพันธ์ของข้อมูลและปรากฏการณ์ต่าง ๆ นำมาวิเคราะห์แบบอุปนัย เพื่อตีความสร้างข้อสรุป ผลของการศึกษาข้อมูลโดยสรุป พบว่า กระบวนการและพัฒนาการของการเป็นชายขายบริการทางเพศ มีลำดับเวลาที่ต่อเนื่องกัน และเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมตามลำดับ คือ

ขั้นตอนที่ 1 การเริ่มต้นของกระบวนการก้าวเข้าสู่อาชีพการขายบริการทางเพศ จากการศึกษาภูมิหลังของชายขายบริการทางเพศ พบว่า มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เริ่มเข้าสู่อาชีพการขายบริการตั้งแต่อายุน้อย ระดับการศึกษาที่ไม่สูง ทำให้ตัดสินใจตามความรู้สึกของตนเองในขณะนั้น นอกจากนี้ยังมีปัญหาภายในครอบครัว ได้แก่ การที่พ่อแม่เสียชีวิตหรือขัดแย้งกัน แยกทางกัน ทำให้ขาดความอบอุ่น จึงต้องออกมาใช้ชีวิตอยู่ภายนอกบ้าน และนำไปสู่ปัจจัยที่เกิดขึ้นใหม่ คือ จำต้องพึ่งพาตนเอง แรงจูงใจเกี่ยวกับรายได้ และทัศนคติเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ เมื่อปัจจัยส่วนบุคคลเป็นปัญหา ก่อปรกับมีการปฏิเสธสรรกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการขายบริการทางเพศ ซึ่งทำหน้าที่เชื่อมโยงผู้ขายจากสังคม “ปกติ” เข้าสู่โลกละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคม นั่นคือ ได้เรียนรู้ถึงการให้ความหมายต่ออาชีพการขายบริการทางเพศไปในเชิงบวกหรือที่พอใจ สามารถมองเห็นอาชีพ ในฐานะที่เป็นเครื่องมือนำมาซึ่งรายได้และรางวัล ทัศนคติเชิงบวกดังกล่าว เป็นเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้

ผู้ชายเหล่านี้เข้าสู่อาชีพขายบริการทางเพศ ดังนั้น จุดเริ่มต้นของการขายบริการทางเพศ คือ การละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมในระยะแรก

ขั้นตอนที่ 2 กระบวนการเรียนรู้และปรับตัวเข้ากับวัฒนธรรมใหม่ เมื่อเข้าสู่พฤติกรรมที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมแล้ว ผู้ชายเหล่านี้จะมีวิธีการเรียนรู้ที่จะเปลี่ยนบทบาทของตนเองเดิมมารับบทบาทใหม่ โดยยึดแนวปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของกลุ่มเป็นวัฒนธรรมและบรรทัดฐานของกลุ่มเรียนรู้และพัฒนาแบบแผนพฤติกรรม ค่านิยม อุดมการณ์ และปรับวิถีชีวิตให้เข้ากับโลกใหม่ ซึ่งเป็นวัฒนธรรมใหม่ที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคม ถึงแม้ว่าวัฒนธรรมของกลุ่มจะแตกต่างหรือตรงข้ามกับวัฒนธรรมใหญ่ของสังคมก็ตาม ขั้นตอนของการเรียนรู้และทำความเข้าใจโลกที่ผู้ชายเหล่านี้กำลังเผชิญอยู่จากการปฏิสังสรรค์ โดยการอ้างเหตุผลที่ให้ประโยชน์แก่ตนเอง หรือเป็นความจำเป็นที่ต้องเลือกเดินทางดังกล่าว อันเป็นเทคนิคเพื่อลบล้างความผิดและการได้รับรางวัลจากอาชีพเป็นภาวะเงื่อนไขสำคัญที่เอื้อให้พฤติกรรมที่ละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง และการเป็นการละเมิดกฎเกณฑ์ทางสังคมอย่างถาวร

แนวทางการดำเนินชีวิตในอนาคตของชายขายบริการทางเพศ หลังจากที่ขายบริการทางเพศทำงานในอาชีพนี้ไประยะหนึ่งแล้ว เขาหวังจะกลับเข้าสู่การดำเนินชีวิตตามปกติหรือตามแบบที่สังคมยอมรับ ได้แก่ การเปิดบาร์เบียร์ ขายของชำ ทำงานบริษัท เป็นต้น โดยส่วนใหญ่มีเงื่อนไขที่สรุปได้ คือได้เงินจำนวนหนึ่งที่คิดว่าเพียงพอสำหรับการสร้างฐานะทางสังคมของตนต่อไป เพื่อดำรงอยู่ตามแบบอย่างที่ยอมรับของสังคมกำหนด

ธรรีรัตน์ เชนะศิริ (2545) ได้ศึกษาเรื่อง “ปัจจัยที่ทำให้ นักศึกษาหญิงเป็นโสเภณี : ศึกษากรณีกรุงเทพมหานคร” มีวัตถุประสงค์ในการหาข้อมูลเพื่อเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาสังคมที่มีอยู่ในปัจจุบัน โดยตั้งที่ทราบกันว่าปัญหาโสเภณีเป็นปัญหาหลักของประเทศมาเป็นเวลานานมาแล้ว และไม่มีรัฐบาลใดที่สามารถหาแนวทางป้องกันปราบปรามให้น้อยลงได้ จนกระทั่งสังคมได้เปลี่ยนแปลงไปทั้งทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ส่งผลให้กระบวนการค้าประเวณีเปลี่ยนลักษณะออกเป็นการค้าแบบใหม่ ความนิยมชมชอบของลูกค้าเพศชายได้เปลี่ยนแปลงไปเป็นความนิยม “ผู้หญิงในชุดนักเรียนนักศึกษา” ปัญหานี้ได้แพร่กระจายอย่างเจิบ ๆ จนกลายเป็นข่าวดังตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542 จนกระทั่งปัจจุบันก็ไม่มีวิธีที่จะแก้ปัญหานี้ให้ลดลงได้ ทางออกหนึ่งที่ประชาชนเลือกคือ การไม่รับรู้และปล่อยให้อาชีพการค้าประเวณีดำเนินต่อไป ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาหญิงโสเภณีเป็นจำนวน 10 คน โดยกำหนดช่วงอายุว่าจะต้องมีอายุระหว่าง 18-25 ปี ขณะนี้ต้องยังคงประกอบอาชีพโสเภณีอยู่ และต้องยังคงมีสถานภาพเป็นนักศึกษาในระดับอุดมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานครด้วย ในการทำวิจัยได้ใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก รวมไปถึงการไปร่วมใช้ชีวิตกับ

นักศึกษาเสมือนเป็นเพื่อนกันในระยเวลานานพอสมควร ด้วยการสัมผัสอย่างเป็นทางการและการพูดคุยอย่างสนิทสนมทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริง โดยผลการวิจัยสอดคล้องกับสมมติฐานจำนวน 5 ข้อ คือ ครอบครัวมีผลต่อการเป็นนักศึกษาหญิงโสเภณี กลุ่มเพื่อนมีผลต่อการเป็นนักศึกษาหญิงโสเภณี ค่านิยมมีผลต่อการเป็นนักศึกษาหญิงโสเภณี รายได้มีผลต่อการเป็นนักศึกษาหญิงโสเภณี และการมีเพศสัมพันธ์มาก่อนมีผลต่อการเป็นนักศึกษาหญิงโสเภณี

ครอบครัวเป็นหนึ่งในกระบวนการจัดเกลาทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อปัจเจกบุคคลตั้งแต่เกิดมา สมาชิกแต่ละคนในครอบครัวได้ปลูกฝังความเป็นตัวตนโดยการหล่อหลอมให้มีวัฒนธรรมเดียวกัน การปลูกฝังลักษณะนิสัยและอิริยาบถ รวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตจนบุคคลนั้นได้โตขึ้นและเริ่มมีส่วนมากขึ้นในสังคม ครอบครัวจึงเป็นปัจจัยหลักที่สามารถมีอิทธิพลต่อกระบวนการตัดสินใจของนักศึกษาหญิงโสเภณี และมีส่วนเป็นอย่างมากในการปลูกฝังความคิดต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว กลุ่มเพื่อนมีความสำคัญอย่างมากต่อเด็กผู้หญิงในวัยนี้ ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนที่สถานศึกษา เพื่อนเที่ยว เพื่อนร่วมงาน หรือเพื่อนที่พักอาศัยอยู่ด้วยกัน กลุ่มเพื่อนสามารถมีอิทธิพลจูงใจและเกิดพฤติกรรมเลียนแบบซึ่งกันและกันได้ ทั้งด้านดีและไม่ดี โดยกลุ่มเพื่อนสามารถชักจูงให้เด็กในวัยเดียวกันมีพฤติกรรมที่คล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นส่งผลในด้านรูปธรรมหรือนามธรรมก็ตาม เช่น พฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศที่มีความนิยมในหมู่โรงเรียนสตรีล้วน หรือพฤติกรรมทางด้านการแต่งตัวที่ส่งผลออกมาในรูปปัญหาแบบฟอร์มของนักศึกษาที่มีลักษณะคับ สั้นและรัดรูป และในกรณีเช่นเดียวกัน นักศึกษาโสเภณีส่วนใหญ่ได้รับการแนะนำให้ขายบริการจากเพื่อน ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนที่เคยมีประสบการณ์ในการเป็นโสเภณีมาก่อนหรือไม่ ก็แนะนำให้ไปทำงานในสถานที่ที่เป็นเครือข่ายของการขายบริการ ทั้งนี้กลุ่มเพื่อนจึงเป็นสาเหตุปัจจัยหลักที่ทำให้นักศึกษาโสเภณีสามารถประกอบอาชีพนี้ได้ โดยเป็นผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการขายบริการ ชักจูงและแนะนำให้ขายบริการ กดดันเพื่อนคนอื่นให้จำเป็นต้องขายบริการ รวมถึงช่วยปกปิดความลับให้กับเพื่อนที่เป็นโสเภณีจากครอบครัว

การก้าวเข้าสู่เครือข่ายของการขายบริการทางเพศมีปัจจัยหนึ่งคือค่านิยม ในปัจจุบันนี้เกิดภาวะสังคมไร้ระเบียบที่สะท้อนผลออกมาจากการปรับตัวไม่ทันกันของสังคม เมื่อวัฒนธรรมตะวันตกเข้ามาในสังคมไทยมากขึ้นทุกทีทำให้วัยรุ่นในสังคมไม่สามารถแยกแยะถึงความเหมาะสมและการปรับใช้ให้เข้ากับตนเองและวัฒนธรรมไทย เกิดการนิยมของใช้ต่างชาติและบริโภคนิยมหรือวัตถุนิยมได้แพร่กระจายจนเป็นวัฒนธรรมของวัยรุ่น ประกอบกับความดีร้ายและต้องการเป็นที่ยอมรับจากเพื่อนและสังคมตามลักษณะวัยนี้ ทำให้เกิดการเลียนแบบซึ่งกันและกันในกลุ่มเพื่อนฝูง ผลที่ออกมาจะเห็นได้ตามห้างสรรพสินค้า มหาวิทยาลัย หรือสยามสแควร์แหล่งรวมแฟชั่นของวัยรุ่น การใส่เครื่องประดับ เสื้อผ้า กระเป๋า รองเท้า โทรศัพท์มือถือราคาแพงหรือเป็นสินค้าที่นำเข้า

จากต่างประเทศ สามารถเลื่อนสถานภาพของบุคคลหนึ่งให้สูงขึ้น ไม่ว่าจะเป็นสิ่งของใดก็ตาม แต่ถ้าอยู่ในช่วงที่สมัยนิยมก็สามารถจะทำให้บุคคลนั้นเป็นที่ยอมรับจากกลุ่มเพื่อนฝูงทันที ดังนั้นนักศึกษาโสเภณีบางคนจึงหมกมุ่นอยู่กับการอยากมีและอยากเป็นอย่างเพื่อน ๆ ไม่มีความมั่นใจในตัวเอง และต้องการเป็นที่ยอมรับจากสังคม ทำให้เกิดความคิดที่จะหาเงินมาจากทางลัดไม่ต้องเสียเวลามากมาย เพื่อการเป็นที่นิยมในหมู่เพื่อนฝูงและดูทันสมัยทำให้นักศึกษาโสเภณีตัดสินใจขายบริการในเวลาต่อมา ถึงแม้ว่าสังคมจะมีความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจแต่ภาวะจิตใจของคนในสังคมไม่สามารถแยกแยะดีชั่วหรือพัฒนาให้เจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยีได้ ค่านิยมของปัจเจกชนไม่สามารถเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ดีขึ้นให้เท่าทันความเจริญทางด้านวัตถุ

รายได้เป็นปัจจัยสาเหตุหลักของนักศึกษาโสเภณีในการขายบริการ โดยสมมติฐานข้อนี้เป็นข้อที่มีผู้ให้สัมภาษณ์ยอมรับอย่างเป็นเอกฉันท์ ในภาวะที่ประเทศไทยปัจจุบันมีความเสื่อมโทรมด้านการพัฒนาทางจิตใจทำให้เกิดปัญหาสังคมตามมาไม่หยุดหย่อน ทั้งปัญหาด้านเศรษฐกิจที่ทำให้ฝืดเคืองทั้งประเทศ และค่าครองชีพที่แพงขึ้น รวมถึงสังคมที่เห็นค่าของวัตถุเป็นเครื่องบ่งชี้สถานภาพ สิ่งเหล่านี้กลายมาเป็นเดาหลอมความคิดของคนรุ่นใหม่ให้รู้จักเอาตัวรอดโดยไม่คำนึงถึงวิธีการที่จะได้มา ส่งผลให้นักศึกษาไม่ว่าจะเป็นในสาขาใด แต่ด้วยความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ของนักศึกษาทั่ว ๆ ไปก็ไม่สามารถหางานที่เอื้ออำนวยให้นักศึกษาได้มีรายได้ที่ดีเท่ากับการขายบริการทางเพศ โดยไม่ต้องเสียเวลานาน เงินค่าตอบแทนดีคุ้มค่า และบางคนเห็นเป็นเรื่องสนุกและท้าทายซึ่งบ่งบอกถึงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากสังคม ทำให้การขายบริการเป็นทางเลือกหนึ่งที่น่าสนใจ นักศึกษาบางคนเคยทำงานพิเศษมาก่อน แต่ก็ต้องผิดหวังการทำงานที่นั่น เบื่อซ้ำซากและใช้เวลานาน รวมถึงเงินค่าตอบแทนที่แทบไม่พอค่าการเดินทาง หรือนักศึกษาบางคนเคยทำงานพิเศษที่มีส่วนคล้ายการขายบริการ โดยที่ต้องมีการเปิดเนื้อหนังก็ทำให้เกิดความเคยชิน และเงินที่เคยหาได้จากการทำงานด้วยการแต่งตัวแว็บ ๆ แวม ๆ ก็ทำให้คุ้นเคยกับรายได้จำนวนมาก จึงทำให้นักศึกษาโสเภณีไม่ลังเลที่จะขายบริการเพื่อให้มีรายได้สูงในระยะยาว

การมีเพศสัมพันธ์มาก่อนเป็นสาเหตุหลักของการตัดสินใจเป็นโสเภณีของนักศึกษา ผลจากการวิจัยสะท้อนว่านักศึกษาโสเภณีส่วนใหญ่มีเพศสัมพันธ์มาก่อนแล้ว ไม่ว่าจะเป็นกับคนรักหรือเพื่อนร่วมสถาบัน และจากความคิดที่ว่าตนเองไม่ได้เป็นสาวบริสุทธิ์ทำให้นักศึกษาโสเภณีคิดว่าไม่มีอะไรให้เสียหายไปมากกว่านี้ จึงทำให้เข้าสู่อาชีพนี้ได้ง่ายขึ้น เนื่องจากขาดความเงินอายและต้นกล้าที่ควรจะมีในการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรก ปัญหานี้ได้สะท้อนถึงการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียนที่ยังคงเป็นปัญหาหลักอีกด้วย ดังเช่นจรรยาภณการวิจัยของเอสบีแอล เกี่ยวกับการมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของนักเรียนนักศึกษา มีเนื้อหาว่า เจลลี่แล้วเพศชายมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกเมื่ออายุ 16.67 ปี และเพศหญิงที่อายุ 17.12 ปี

รักฉันทน์ ชัยชมพู (2543) ได้ศึกษาเรื่อง “การเข้าสู่การขายบริการทางเพศของวัยรุ่นชายในเขตกิ่งเมืองกิ่งชนบท” การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการเก็บข้อมูลด้วยการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมโดยเก็บข้อมูลจากสภาพแวดล้อม วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของระบบทั้งหมดเชิงประจักษ์ รวบรวมข้อมูลจากวัยรุ่นที่ขายบริการทางเพศจากบ้านเจ้ไฟและบ้านเจ้ศ ประมาณ 50 คน โดยศึกษาแบบเชิงลึกอีก 10 คน แยกเป็นชายขายบริการบ้านบ้านเจ้ไฟและบ้านเจ้ศ บ้านละ 5 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลใช้การสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง และกรณีศึกษามีผลสรุปได้ดังนี้

การเข้าสู่การขายบริการทางเพศของวัยรุ่นชาย มีห้วงเวลาที่สอดคล้องกับพัฒนาการของโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม สืบต่อเนื่องกันถึงพฤติกรรมที่ละเลยต่อจารีตประเพณีของบุคคลในสังคมที่ได้ชื่อว่าเป็นเยาวชนของชาติ การก้าวเข้าสู่การขายบริการทางเพศ มีสาเหตุมีความหลากหลาย และมีความคล้ายคลึงกัน ความคล้ายคลึงกันในที่นี้คือ มีครอบครัวที่อบอุ่นมีทั้งความรักความเอาใจใส่จากผู้ปกครอง แต่เพราะมีองค์ประกอบอื่นที่ช่วยผลักดันให้พวกเขาเข้าไปสู่ถนนแห่งการขายบริการทางเพศ เช่น การสื่อสารอันทันสมัยที่ไร้ขอบเขต การปฏิสังสรรค์กับเพื่อนที่อยู่ในวงการขายบริการทางเพศ ทำให้พวกเขามีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพนี้ เคยมีประสบการณ์ทางเพศต่อเพศเดียวกันมาก่อน มีแหล่งข้อมูลที่น่าไปสู่การขายบริการทางเพศ และแรงจูงใจเกี่ยวกับรายได้

สำหรับความหลากหลายของสาเหตุที่ก้าวเข้าสู่การขายบริการทางเพศ ได้แก่กลุ่มที่มาจากรอบครัวที่ค่อนข้างมีปัญหา บางครอบครัวแตกแยก บางครอบครัวมีเฉพาะแม่ บางครอบครัวมีเฉพาะพ่อ ความสัมพันธ์ในครอบครัวไม่ค่อยดีเท่าที่ควร ทำให้ต้องก้าวออกมาจากบ้านไปอยู่กับญาติ ผู้ปกครองหรือกระทั่งอยู่กับเพื่อน ต้องอาศัยสังคมข้างนอกคือเพื่อน เป็นที่พึ่งทางด้านจิตใจ แม้กระทั่งยาเสพติด เขาก็พยายามที่จะมีสังคมใหม่เป็นที่ยอมรับของกันและกัน องค์ประกอบอื่นที่ช่วยผลักดันให้เขาก้าวเข้าไปสู่ถนนเส้นทางเดียวกัน เช่น รายได้ ยาเสพติด สังคมสิ่งแวดล้อมรวมทั้งการปฏิสังสรรค์กับบุคคลที่ยอมรับตนเองว่าเป็นชายขายบริการทำให้เขารับรู้และให้ความหมายต่ออาชีพนี้ไปในทางบวกและพึงพอใจ คล้อยตามและยอมรับที่จะก้าวเข้าไปสู่ถนนแห่งการให้บริการทางเพศ นี่ก็จุดเริ่มต้นของการละเลยจารีตประเพณีที่ฝังรากลึกในอดีต และก้าวเข้าสู่ประเด็นแห่งสัญลักษณ์ความล้มเหลวของสังคมของวัยรุ่นในเขตกิ่งเมืองกิ่งชนบท เมื่อตัดสินใจก้าวเข้ามาเดินบนถนนสายนี้แล้วพวกเขาก็ต้องการการยอมรับในสังคม แม้จะเป็นสังคมที่เป็นเพียงส่วนน้อยของสังคมทั้งหมด พวกเขา ก็พยายามที่จะทำให้สังคมของพวกเขาเติบโตขึ้นด้วยการด้วยการแนะนำเพื่อนเข้ามาเป็นเครือข่าย เชื่อมโยงต่อ ๆ กันไปให้เป็นวงกว้างขึ้น เพื่อสร้างรากฐานทางสังคมของพวกเขาให้มีความแข็งแกร่ง เหนียวแน่นขึ้น ทั้งยังเป็นการสร้างบรรทัดฐานของสังคมของพวกเขา

ให้เป็นระเบียบ แบบแผน เป็นที่ยอมรับของคนในกลุ่มสังคมใหม่ และหาเหตุผลมาสนับสนุนการกระทำที่เบี่ยงเบนของพวกเขา ให้เป็นที่ยอมรับถูกต้องและชอบธรรม อย่างไรก็ตาม แม้พวกเขาจะได้รับการยอมรับในกลุ่มสังคมของพวกเขา แต่สำหรับการยอมรับตัวเองแล้ว พวกเขายังไม่กล้ายอมรับตัวเองกับสังคมข้างนอกหรือสังคมระดับ macro พวกเขายังคงปิดบัง ซ่อนเร้นไม่ยอมให้สังคมภายนอกได้รับรู้ว่า เขากำลังทำอะไร เติบโตบนถนนที่แยกออกมาจากเส้นทางปกติของสังคมที่เคยปูทางเดินมาตั้งแต่อดีตกาล

เป็นที่น่าสังเกตว่า วัยรุ่นที่ขายบริการทางเพศยังคงต้องการที่จะแต่งงานกับเพศตรงข้ามมีชีวิตครอบครัวที่ปกติอยู่ในสังคม ต้องการยอมรับของสังคมในระดับ macro เหมือนเดิม เขาต้องการที่จะประกอบอาชีพเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมและเนื่องจากวงจรชีวิตของกลุ่มวัยรุ่นชายที่ขายบริการทางเพศ ซึ่งอยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นวัยที่กำลังต้องการค้นหาคำตอบให้แก่ตัวเองว่าต้องการอะไรในชีวิต และเมื่อพวกเขาได้ตัดสินใจก้าวเข้าไปแล้ว ในคำตอบของตัวเองที่พวกเขาได้รับก็คือความต้องการที่จะกลับไปใช้ชีวิตปกติ ประกอบอาชีพที่สุจริต และมีครอบครัวที่อบอุ่น เพราะปัจจุบันกำลังอยู่ในวัยศึกษา ระยะเวลาของการถูกกล่อมเกลามาจากสถาบันการศึกษา และสังคมรอบข้างในอนาคต น่าจะมีส่วนผลักดันให้พวกเขาเปลี่ยนแปลงแนวความคิด และการยอมรับชีวิตของการเป็นชายขายบริการทางเพศ แล้วหันหลังกลับเข้าสู่สังคมปกติได้ สอดคล้องกับทฤษฎีการปฏิสังสรรค์นิยมที่กล่าวไว้ว่า หลังจากการมีปฏิสังสรรค์แล้วบุคคลสามารถที่จะเลือกเดินเข้าไปร่วมกลุ่มสังคมและหยุดการกระทำได้ทั้งก่อนและหลังการให้บริการ

เงื่อนไขสำคัญในการให้บริการทางเพศของวัยรุ่นชาย ได้แก่ สภาพครอบครัวที่ส่วนใหญ่มีปัญหา พ่อแม่แตกแยก หรือมีคู่อริคนใหม่ทำให้ต้องไปอาศัยอยู่กับญาติ นอกจากนี้กลุ่มเพื่อนและยาเสพติดเป็นเงื่อนไขสำคัญรองลงมาที่วัยรุ่นใช้ในการรองรับอารมณ์ ความเครียดจากสภาพปัญหาของครอบครัว ซึ่งการมีเงื่อนไขและได้เสพยาเสพติดมีความสัมพันธ์กับการต้องการมีรายได้อย่างมาก แผนแผนการดำเนินชีวิตประจำวันของวัยรุ่นชายที่ขายบริการทางเพศส่วนใหญ่ ยังมีวิถีชีวิตแบบวัยรุ่นทั่วไป กล่าวคือมีการเล่นกีฬา ไปเรียนหนังสือตามปกติ แต่หาช่วงเวลาที่เหมาะสมออกไปขายบริการทางเพศซึ่งมียานพาหนะคือรถจักรยานยนต์ในการเดินทาง และแม้ว่าวัยรุ่นเหล่านี้จะขายบริการทางเพศ แต่มีความต้องการมีวิถีชีวิตแบบคนปกติทั่วไป คือ แต่งงานกับเพศตรงข้ามและเช่นคนทั่วไป

อารีย์ กุศล (2547) ทำการศึกษาเรื่อง “การทำงานกลางคืนของนักศึกษาที่จบการเข้าสู่การขายบริการทางเพศ” วิจัยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นงานศึกษาที่พยายามเข้าใจถึงกระบวนการเข้าสู่การขายบริการทางเพศของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง และนักศึกษาที่ขายตัวแล้วหารายได้เสริมจากการทำงาน

กลางคืนในสถานบริการบันเทิง มีวัตถุประสงค์การวิจัยเพื่อศึกษากระบวนการการเข้าสู่การขายบริการทางเพศของนักศึกษากลุ่มเสี่ยง เพื่อศึกษาวิถีการดำเนินชีวิต ความรู้สึกนึกคิดของนักศึกษาที่ต้องทำงานกลางคืน รวมถึงสภาพความเสี่ยงที่นำไปสู่การขายบริการทางเพศ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดทฤษฎีพื้นที่ทางสังคมเข้ามาทำความเข้าใจ ถึงลักษณะการดำรงชีวิตของนักศึกษาทำงานกลางคืนที่มีสองบทบาทคือ ในช่วงกลางวันของการศึกษาเล่าเรียนปกติ และช่วงเวลากลางคืนที่เข้าทำงาน

จากการศึกษาพบว่า นักศึกษาที่ทำงานกลางคืนทั้งที่ขายบริการทางเพศแล้ว และนักศึกษากลุ่มเสี่ยงมิได้ตัดสินใจขายบริการเพียงเพราะสาเหตุจากความยากจน หรือต้องการเงินไปใช้จ่ายฟุ่มเฟือยและเที่ยวเตร่เท่านั้น แต่มีเงื่อนไขภายใต้สภาพแวดล้อมที่เกื้อหนุน ให้นักศึกษาดัดสินใจขายบริการทางเพศ ซึ่งนักศึกษาได้คบหาสมาคมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงานกลางคืน และเคยขายบริการทางเพศมาก่อน เป็นผู้ชักชวนนักศึกษาเข้าสู่งานบริการในสถานบริการบันเทิง หลังจากนี้นักศึกษาได้ทำงานผ่านไประยะเวลาหนึ่งแล้ว จึงเปลี่ยนเข้าสู่งานขายบริการทางเพศในภายหลัง โดยได้รับแรงผลักดันจากประสบการณ์ทางเพศที่ล้มเหลวจากคนรัก การได้ใกล้ชิดผู้หญิงที่ขายบริการได้รับการถ่ายทอดแบบแผนพฤติกรรมการทำงานกลางคืนในลักษณะต่าง ๆ การพบเห็นภาพเพื่อนร่วมงานถูกลูกค้าไล่โลมจนเคยชิน และตัวนักศึกษาถูกไล่โลมจากลูกค้าโดยตรง บรรยากาศในสถานที่ทำงานเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ซึ่งเอื้อต่อการถูกลูกค้าล่วงละเมิดทางเพศได้โดยง่าย รวมทั้งการดื่มเครื่องดื่มผสมแอลกอฮอล์ พร้อมกับเพลงที่เปิดในจังหวะร้อนรุ่ม จนทำให้รู้สึกมีเมามาและขาดสติในการยังคิด เมื่อถูกลูกค้าไล่โลมในขณะที่ทำงาน อีกทั้งค่าปลอบประโลมของลูกค้าที่เสนอซื้อบริการอย่างหวานหู ใช้คำพูดหวานล่อ และเสนอค่าตอบแทนที่มากพอ ซึ่งการทำงานโดยทั่วไป ไม่อาจได้ค่าตอบแทนสูงภายในเวลาอันรวดเร็วเท่ากับการขายบริการทางเพศ ประกอบกับได้รับแรงเสริมจากมาข้างและเพื่อนร่วมงาน จนทำให้นักศึกษาดัดสินใจขายบริการทางเพศในที่สุด

การดำรงชีวิตได้สองบทบาทของนักศึกษาทำงานกลางคืน ถูกจัดให้เป็นไปอย่างอัตโนมัติ นักศึกษาเหล่านี้ได้วางภาพลักษณ์ของตนเองให้เป็นไปตามสถานที่ และเวลาซึ่งในช่วงกลางวันเป็นเวลาของการศึกษาเล่าเรียนในสถานศึกษา นักศึกษาทำงานกลางคืนบางกลุ่มได้จัดวางพฤติกรรม การแต่งกายและการแต่งหน้าเหมือนนักศึกษาอื่น ๆ ทั่วไป หากแต่ในช่วงการทำงานกลางคืน นักศึกษาจะปรุงแต่งภาพลักษณ์ของตนเองขึ้นมาใหม่ โดยละทิ้งเครื่องแบบและสถานภาพการเป็นนักศึกษาไว้เบื้องหลัง จัดแต่งพฤติกรรมการแสดงออกของตนเอง ให้เป็นผู้หญิงทำงานกลางคืนที่พร้อมจะต้อนรับและเอาอกเอาใจลูกค้า ไม่ว่าความรู้สึกนึกคิดภายในจะต่อต้านหรือยินยอมก็ตาม

ภาคสรุป

จากการทบทวนวรรณกรรมและแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ดังนี้

แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด เชื่อว่าเทคโนโลยีการสื่อสารเป็นปัจจัยหลักที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงสังคม ที่จะสร้างผลกระทบและมีผลต่อเนื่องไปถึงการเปลี่ยนแปลงประสบการณ์ของมนุษย์ ด้วยลักษณะ Interactive ของสื่อคอมพิวเตอร์ ที่สามารถตอบโต้กันได้อย่างฉับพลันทันที โดยเลือกใช้ตามกาลและเทศะที่ตนเองต้องการได้มากขึ้น และยังสามารถแยกเป็นส่วน ๆ แล้วย่อย ๆ มาประกอบเพิ่มเติมภายหลังได้ นอกจากนั้นรูปแบบเทคโนโลยีการสื่อสารสมัยใหม่ ยังมีทั้งรูปแบบของผัสสะแห่งประสบการณ์ รูปแบบของเนื้อหา รูปแบบการใช้รหัส รูปแบบของบริบทของการใช้สื่อ รูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างผู้ส่งสารและผู้รับสาร

ส่วนแนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ถูกนำมาใช้เพื่อการสื่อสารระหว่างบุคคลหรือกลุ่มบุคคล โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อกลาง และอินเทอร์เน็ตก็เป็นช่องทางสำคัญสำหรับตัวสารที่ทำให้เกิดการปฏิสัมพันธ์ขึ้น โดยอินเทอร์เน็ตมีคุณลักษณะของการสื่อสารแบบแสวงหาข้อมูลตามความสนใจของผู้ใช้ เป็นสื่อที่ควบคุมโดยผู้ใช้นามากกว่าผู้ส่งสาร ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกรับหรือปฏิเสธข้อมูลข่าวสารตามที่ต้องการได้อย่างสะดวก ซึ่งผู้ส่งสารและผู้รับสารสามารถติดต่อถึงกันได้หลายทาง อย่างทันทีทันใด ทำให้เกิดเป็นชุมชนเสมือนขึ้น และมีสภาพแวดล้อมในการสื่อสารแบบใหม่ คือ สภาพไร้การขัดขวางและควบคุม การเปลี่ยนเพศ และความเป็นตัวตนที่หลากหลายรูปแบบ

สำหรับแนวคิดเรื่องโสเภณีและการขายบริการทางเพศ สรุปได้ว่า สาเหตุของการเข้าสู่วงการค้าประเวณี เกิดจาก 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยทางชีววิทยา ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคม และปัจจัยทางจิตวิทยา ข้อดีของการมีโสเภณี คือ เป็นแหล่งระบายความต้องการและความกดดันทางเพศ ลดอัตราการมีบุตรยาก ช่วยส่งเสริมการท่องเที่ยวของชาวต่างชาติ ช่วยคุ้มครองสวัสดิภาพของหญิงชาวบ้าน และเป็นอาชีพหรือเป็นรายได้ ในขณะที่เดียวกันก็มีผลเสียคือ ปัญหาการแพร่ระบาดของเชื้อกามโรค ปัญหาโรคเอดส์ ปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรม ปัญหาเด็กเกิดจากโสเภณี ปัญหาทางด้านอาชญากรรม การเสื่อมเสียชื่อเสียง และปัญหาทางเศรษฐกิจ

ทั้งนี้การศึกษา รูปแบบและวิธีการขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตจะใช้แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนด ตามแนวคิดพื้นฐานของกลุ่ม technology determinism แนวคิดเรื่องรูปแบบของเทคโนโลยีของ Altheide & Snow และแนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์

ในการศึกษาปัจจัยที่มีผลทำให้เกิดการขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะใช้แนวคิดทฤษฎีเทคโนโลยีเป็นตัวกำหนดร่วมกับแนวคิดเรื่องการสื่อสารผ่านคอมพิวเตอร์ ตามแนวคิดของ Everett Rogers และแนวคิดเรื่องการสื่อสารแบบ multi – user – dimension

การศึกษาผลที่อาจเกิดขึ้นกับผู้ซื้อบริการและผู้ขายบริการทางเพศผ่านห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตรวมถึงผู้ใช้บริการอื่น ๆ ที่ใช้บริการห้องสนทนาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จะใช้แนวคิดเรื่องโสเภณีและการขายบริการทางเพศ ในเรื่องสาเหตุและปัจจัยของการเข้าสู่วงการขายบริการ และผลดีและผลเสียจากการมีโสเภณี



กรอบแนวคิดในการวิจัย



ภาพ 7 กรอบแนวคิดในการวิจัย